Avtale om pensjonsordninger for arbeidstakere i Oslo kommune

Innhold

Del I – Gjennomgående bestemmelser 5
Kapittel 1 Innledende bestemmelser 5
§ 1-1 Hjemmelsgrunnlag - partsforhold 5
§ 1-2 Varighet og reforhandling 5
Kapittel 2 Samarbeidsform 5
§ 2-1 Pensjonsmøte 5
§ 2-2 Pensjonsmøtets oppgaver 5
Kapittel 3 Klager og Tvisteløsning 6
§ 3-1 Klager og anker fra enkeltpersoner som gjelder konkrete saker 6
§ 3-2 Tvistebestemmelse - rettstvister 6
Del II – Tjenestepensjonsvedtektene 6
Pensjonsvedtektene til Oslo kommune 6
Kapittel 1 Innledende bestemmelser 6
§ 1-1 Virkeområde mv. 6
§ 1-2 Lovregulering 6
§ 1-3 Tilskudd fra kommunen 6
Kapittel 2 Hvem pensjonsordningen omfatter 7
§ 2-1 Krav for innmelding i pensjonsordningen 7
§ 2-2 Flere samtidige stillinger 7
§ 2-3 Forsikringsdekning og frivillig medlemskap under permisjon 7
§ 2-4 Fortsettelse av medlemskap 8
§ 2-5 Medlemmets rett til å fortsette forsikringen ved opphør 8
Kapittel 3 Unntak fra medlemskap 8
§ 3-1 Medlemskap i folketrygden 8
§ 3-2 Engasjement på pensjonistvilkår 8
Kapittel 4 Pensjonsgrunnlaget 8
§ 4-1 Fastsettelse av pensjonsgrunnlag 8
§ 4-2 Øvre grense for pensjonsgrunnlaget 9
§ 4-3 Samtidige stillinger 9
Kapittel 5 Medlemstid 9
§ 5-1 Tid som medregnes 9

§ 5-2 Medregning av medlemstid i annen ordning 9
§ 5-3 Avbrudd i tjenesten 9
§ 5-4 Avrundingsregler 10
Kapittel 6 Aldersgrense 10
§ 6-1 Aldersgrense 10
§ 6-2 Overgang til stilling med høyere aldersgrense 10
Kapittel 7 Alderspensjon for årskull til og med 1962-kullet - bruttopensjon 11
§ 7-1 Virkeområde 11
§ 7-2 Rett til alderspensjon 11
§ 7-3 Pensjonsgrunnlaget 11
§ 7-4 Gjennomsnittlig stillingsprosent 11
§ 7-5 Nedgang i pensjonsgrunnlag 12
§ 7-6 Beregning av alderspensjon 12
§ 7-7 Levealdersjustering 13
§ 7-8 Levealdersjustering av alderspensjon for årskullene 1954 til 1962 13
§ 7-9 Garanti til medlemmer født i 1958 eller tidligere 14
§ 7-10 Garanti til medlemmer født i 1959, 1960, 1961 eller1962 14
§ 7-11 Utbetaling av alderspensjon 14
Kapittel 8 Fratreden før aldersgrensen. Oppsatt alderspensjon for årskullene født i 1962 eller tidligere 15
§ 8-1 Vilkår for rett til oppsatt alderspensjon 15
§ 8-2 Utbetaling av oppsatt alderspensjon 15
§ 8-3 Beregning av oppsatt alderspensjon 15
§ 8-4 Bortfall av rett til oppsatt alderspensjon 15
Kapittel 9 Alderspensjon for årskullene fra og med 1963-kullet - påslagspensjon 16
§ 9-1 Virkeområde 16
§ 9-2 Opptjening av påslagspensjon - påslagsbeholdning 16
§ 9-3 Uttak av alderspensjon 16
§ 9-4 Levealdersjustering 17
§ 9-5 Ny opptjening 17
§ 9-6 Betinget tjenestepensjon - opptjening 17
§ 9-7 Betinget tjenestepensjon - uttak 17
§ 9-8 Oppsatt pensjon for medlemstid etter 2019 18
§ 9-9 Oppsatt pensjon for medlemstid før 2020 18
§ 9-10 Tillegg for opptjening før 2011 19
§ 9-11 Overgangstillegg 19

§ 9-12 Opphør av pensjon 19
Kapittel 10 Midlertidig uførepensjon og uførepensjon 19
§ 10-1 Vilkår for midlertidig uførepensjon og uførepensjon 19
§ 10-2 Beregning av midlertidig uførepensjon og uførepensjon 20
§ 10-3 Barnetillegg 21
§ 10-4 Avkorting av midlertidig uførepensjon og uførepensjon ved arbeidsinntekt 21
§ 10-5 Krav om uførepensjon 21
§ 10-6 Utbetaling av midlertidig uførepensjon og uførepensjon 22
§ 10-7 Revurdering 22
§ 10-8 Tilsvarende anvendelse av forskrifter 22
Kapittel 11 Ektefellepensjon (Enkepensjon eller enkemannspensjon) 23
§ 11-1 Vilkår for ektefellepensjon 23
§ 11-2 Beregning av ektefellepensjon 23
§ 11-3 Reduksjon ved inntekt og annen pensjon 23
§ 11-4 Utbetaling og opphør av ektefellepensjon 24
§ 11-5 Ektefellepensjon etter flere 24
§ 11-6 Fraskilt ektefelle 25
§ 11-7 Registrert partner 25
Kapittel 12 Barnepensjon 25
§ 12-1 Vilkår for barnepensjon 25
§ 12-2 Beregning av barnepensjon 25
§ 12-3 Barnepensjon etter dødsfall før 01.01.2001 25
Kapittel 13 Fratreden før aldersgrensen. Oppsatt uføre-, ektefelle- og barnepensjon 26
§ 13-1 Vilkår for oppsatt uføre-, ektefelle- og barnepensjon 26
§ 13-2 Utbetaling av oppsatt uføre-, ektefelle- og barnepensjon 26
§ 13-3 Beregning av oppsatt uføre-, ektefelle- og barnepensjon 26
§ 13-4 Bortfall av oppsatt uføre-, ektefelle- og barnepensjon 26
Kapittel 14 Utbetaling, regulering og tilbakekreving 26
§ 14-1 Betalingsmottaker 26
§ 14-2 Pensjonsbeløpene, renter og foreldelse 27
§ 14-3 Regulering av beholdninger, pensjoner og pensjonsgrunnlag 27
§ 14-4 Opplysningsplikt 28
§ 14-5 Tilbakekreving 28
§ 14-6 Utgiftsdekning 28
Kapittel 15 Samordning av bruttopensjon og krav om folketrygdytelser 29
§ 15-1 Samordning 29

Kapittel 16 Anke 29
§ 16-1 Anke til Trygderetten 29
Kapittel 17 Rettighetenes uangripelighet og særlige regler om pensjonsytelser i krig 29
§ 17-1 Rettighetenes uangripelighet 29
§ 17-2 Pensjonsytelser i krig 29
Kapittel 18 Ikrafttredelse, endring og spesielle bestemmelser 29
§ 18-1 Ikrafttredelse 29
§ 18-2 Hovedregel om vedtektenes virkning 29
§ 18-3 Spesielle bestemmelser i Oslo kommunes pensjonsvedtekter av 1999 30
§ 18-4 Spesielle bestemmelser i forbindelse med arbeidstidsforkortelsen i 1987 30
§ 18-5 Spesielle bestemmelser i forbindelse med endring av ytelsesnivå per 01.01.2012 30
§ 18-6 Spesielle bestemmelser i forbindelse med endring av innmeldingsreglene 30
§ 18-7 Spesielle bestemmelser om medlemstid 30
§ 18-8 Spesielle bestemmelser om opptjening etter kapittel 19 i pensjonsvedtekter for Oslo kommune med endring vedtatt av bystyret i møte 17.12.2014 (sak 367). 31
§ 18-9 Overgangsbestemmelse i forbindelse med nye regler for fastsettelse av aldersgrenser 31
Del III - Avtalefestet pensjon 31
Kapittel 1 – Avtalefestet pensjon for årskull 1962 og eldre 31
§ 1 Innledende bestemmelser 31
§ 2 Pensjonsalder 31
§ 3 Vilkår 31
§ 4 Opptjeningskrav 32
§ 5 Pensjonens sammensetning 32
§ 6 Regulering av pensjonen 33
§ 7 AFP og arbeidsinntekt 33
§ 8 Virkningstidspunkt m.v. 33
§ 9 Anke 34
§ 10 Styre 34
§ 11 Administrasjon 34
Kapittel 2 – Avtalefestet pensjon for årskull 1963 og yngre 34

Del I – Gjennomgående bestemmelser

Kapittel 1 Innledende bestemmelser

§ 1-1 Hjemmelsgrunnlag - partsforhold

Denne avtale er inngått med hjemmel i Hovedavtalens § 4. Når det gjelder partsforhold, vises til Hovedavtalens § 2.

§ 1-2 Varighet og reforhandling

Denne avtalen gjøres gjeldende fra 01.01.2022 til 31.12.2023.

Så fremt avtalen ikke sies opp av en av partene med tre måneders varsel, gjelder den videre for to år av gangen.

Eventuell reforhandling etter oppsigelse føres mellom Oslo kommune på den ene side, og forhandlingssammenslutningene på den annen side. Eventuell uenighet i forbindelse med reforhandling av avtalen kan bringes inn i den påfølgende hovedtariffrevisjonen.

Kapittel 2 Samarbeidsform

§ 2-1 Pensjonsmøte

Oslo kommune og forhandlingssammenslutningene møtes til pensjonsmøter minst en gang årlig, eller når en av partene ønsker det.

Pensjonsmøtet i Oslo kommune består av inntil 4 representanter fra Oslo kommune som har 7 stemmer og 7 representanter fra forhandlingssammenslutningene - 3 fra LO Kommune Oslo, 2 fra Unio, 1 fra Akademikerne og 1 fra YS-K. Stemmetallet til de respektive sammenslutninger og Oslo kommune er uavhengig av hvor mange representanter som møter. Pensjonsmøtet er vedtaksfør når minst en representant fra henholdsvis Oslo kommune, LO Kommune Oslo, Unio, Akademikerne og YS-K er til stede.

Hver av sammenslutningene kan møte med inntil 1 rådgiver. Tjenestepensjonsleverandøren kan delta på møtene med observasjonsstatus. Oslo kommune ivaretar lederfunksjonen for pensjonsmøtet.

Det skal føres referat/protokoll fra pensjonsmøtene.

§ 2-2 Pensjonsmøtets oppgaver

a) Drøfte tvist om forståelsen av avtalen, jf. § 3-2.

b) Foreta endringer av pensjonsordningene i del II og del III som følge av endringer i lovverk og/eller i den tilsvarende pensjonsordning i privat og statlig sektor.

c) Følge utviklingen og forvaltningen av reglene, samt de økonomiske konsekvensene av ordningene.

d) Beslutte nødvendige tilpasninger som følger av del II § 6-1 andre ledd.

Kapittel 3 Klager og Tvisteløsning

§ 3-1 Klager og anker fra enkeltpersoner som gjelder konkrete saker

Klager fra enkeltpersoner over vedtak om eller avslag på ytelser fra pensjonsordningene som er regulert i del II og del III, behandles etter interne klagerutiner hos tjenestepensjonsleverandøren. Slike saker kan ankes inn for Trygderetten, jf. lov om anke til Trygderetten.

Partene skal gjennom pensjonsmøtet holdes orientert om klagene som behandles internt hos tjenestepensjonsordningen og anker som behandles i Trygderetten.

§ 3-2 Tvistebestemmelse - rettstvister

Oppstår det tvist om forståelse av denne avtalen som ikke kan behandles etter § 3-1, eller det ikke oppnås enighet i pensjonsmøtet, jf. § 2-2 bokstavene b og d, skal tvisten søkes løst ved forhandlinger mellom kommunen og vedkommende organisasjon.

Tvist som ikke blir løst ved forhandlinger, kan hver av partene bringe inn for Arbeidsretten. Før det tas ut stevning skal saken drøftes av pensjonsmøtet, jf. § 2-1.

Del II – Tjenestepensjonsvedtektene

Pensjonsvedtektene til Oslo kommune

Kapittel 1 Innledende bestemmelser

§ 1-1 Virkeområde mv.

Pensjonsvedtektene regulerer hvilke pensjonsrettigheter ansatte og tidligere ansatte i Oslo kommune og andre pensjonsberettigede har gjennom kommunens tjenestepensjonsordning.

§ 1-2 Lovregulering

Pensjonsordningen er en offentlig tjenestepensjonsordning som reguleres i norsk lov, herunder blant annet lov om forsikringsselskaper, pensjonsforetak og deres virksomhet mv. av 10.06.2005 nr. 44 (forsikringsvirksomhetsloven), lov om forsikringsavtaler av 16.06.1989 nr. 69 (forsikringsavtaleloven) og lov om kommuner og fylkeskommuner av 22.06.2018 nr. 83 samt forskrifter til disse eller regelverk som erstatter lover og forskrifter som er nevnt.

For pensjonsordningen gjelder også lov om samordning av pensjons- og trygdeytelser av 06.07.1957 (samordningsloven) – og forskrifter gitt med hjemmel i loven.

§ 1-3 Tilskudd fra kommunen

Premie til tjenestepensjonsordningen betales i sin helhet ved tilskudd fra kommunen. Det betales ikke tilskudd for den tid et medlem mottar full uførepensjon.

I perioder et medlem på grunn av permisjon, redusert arbeidstid eller andre forhold i tjenesten, herunder delvis arbeidsuførhet, bare oppebærer en del av lønnen, betales tilskuddet bare av denne delen.

Kapittel 2 Hvem pensjonsordningen omfatter

§ 2-1 Krav for innmelding i pensjonsordningen

Arbeidstakere som er tilsatt i kommunen skal være medlemmer av tjenestepensjonsordningen under de forutsetninger som følger av § 18-7. Det samme gjelder politiske sekretærer for byrådene og bystyregruppene.

Timelønte, midlertidig ansatte, og arbeid utover fast ansettelse etterinnmeldes i ordningen på grunnlag av en gjennomsnittlig stillingsprosent.

Det tas likevel ikke hensyn til samlet stillingsprosent som overstiger 100 prosent. Overtidsarbeid skal ikke medregnes.

Ansatte som har rett til midlertidig uførepensjon eller uførepensjon etter kapittel 10 er medlemmer i pensjonsordningen så lenge de mottar slike ytelser.

§ 2-2 Flere samtidige stillinger

En arbeidstaker kan ikke være omfattet av tjenestepensjonsordningen med en samlet stillingsprosent på mer enn 100 prosent. Det er heller ikke anledning til å være medlem i to forskjellige tjenestepensjonsordninger for samme stilling samtidig.

Når en arbeidstaker innehar to deltidsstillinger i kommunen, og en av disse eller begge hver for seg er medlemsberettiget i tjenestepensjonsordningen, kan forvalter av tjenestepensjonsordningen godkjenne disse som en stilling inntil full ordinær arbeidsuke.

Når en arbeidstaker har to eller flere arbeidsforhold samtidig hos samme arbeidsgiver, men er tilknyttet flere pensjonsordninger, skal alle arbeidsforhold meldes inn i en og samme pensjonsordning. Ordningen gjelder med virkning fra 01.07.2001.

Medlem som permitteres fra medlemsberettiget stilling skal fortsatt være omfattet av tjenestepensjonsordningen med rett til pensjon etter kapittel 7, 9, 10 og 11.

Medlem som fratrer en stilling med rett til pensjon etter kapittel 10 og som tiltrer annen stilling innen kommunen, får sine pensjonsforhold beregnet som om vedkommende fortsatt innehadde den stilling vedkommende forlot, med mindre det i den nye stillingen oppnås et høyere pensjonsgrunnlag.

§ 2-3 Forsikringsdekning og frivillig medlemskap under permisjon

Et medlem har under avtalt permisjon uten lønn eller med delvis lønn rett til å betale full premie (tilsvarende kommunens tilskudd) for et tidsrom av inntil 2 år. Slik frivillig premie beregnes i forhold til lønnsreduksjonen som følge av permisjonen.

Når særlige grunner tilsier det, kan forvalter av tjenestepensjonsordningen tillate at frivillig premie betales for et lenger tidsrom enn to år.

Forvalter av tjenestepensjonsordningen kan fastsette særskilte regler for beregning av frivillig premie når vedkommende ikke er medlem av folketrygden etter lov av 28.02.1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) kapittel 2.

Et medlem som ønsker å betale frivillig premie etter foregående ledd må gi melding om dette innen 2 måneder fra den dag medlemmet ble meldt ut av tjenestepensjonsordningen. Slik melding kan likevel i alle tilfelle gis innen 1 måned fra den dag medlemmet ble underrettet om utmeldingen.

Når særlige grunner tilsier det, kan forvalter av tjenestepensjonsordningen tillate innbetaling av frivillig premie selv om medlemmet ikke har gitt melding innen fristens utløp.

Frivillig premie skal betales direkte til forvalter av tjenestepensjonsordningen innen 1 måned etter at krav om innbetaling er sendt. Etter forfall kan det kreves renter etter en rentesats som fastsettes av forvalter av tjenestepensjonsordningen. Rentesatsen kan ikke gå utover den rentesats som er fastsatt i henhold til lov av 17.12.1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. (forsinkelsesrenteloven).

Er frivillig premie ikke betalt innen 14 dager etter at forvalter av tjenestepensjonsordningen har sendt nytt varsel, annulleres eventuelle rettigheter som måtte være registrert på grunn av den forventede innbetaling når ikke annet følger av forsikringsavtaleloven § 14-2. Det nye varselet skal klart angi konsekvensen av at innbetaling ikke skjer innen den oppgitte fristen.

§ 2-4 Fortsettelse av medlemskap

Innbetaling av frivillig premie fører til at medlemmet får tilsvarende permisjonstid medregnet som pensjonsgivende. Bestemmelsene i kapittel 5 gjelder tilsvarende.

Når innbetaling av frivillig premie etter § 2-3 opphører uten at medlemmet på nytt blir omfattet av tjenestepensjonsordningen, jf. § 2-1, gjelder bestemmelsene om oppsatte rettigheter.

Ved avtalt permisjon i inntil 2 år, er medlemmet sikret pensjon ved død eller uførhet som om lønnsutbetalingen før permisjon hadde fortsatt. Det betales ikke premie for denne risikodekning.

Dersom medlemmet er omfattet av annen tjenestepensjonsordning i permisjonstiden, gjelder risikodekningen likevel ikke.

§ 2-5 Medlemmets rett til å fortsette forsikringen ved opphør

Når medlemskapet opphører, har medlemmet rett til å fortsette forsikringen med individuell premieberegning uten å gi nye helseopplysninger, se forsikringsavtaleloven § 19-7.

Kapittel 3 Unntak fra medlemskap

§ 3-1 Medlemskap i folketrygden

Arbeidstakere som ikke er medlem av den norske folketrygden skal ikke være medlem av pensjonsordningen.

§ 3-2 Engasjement på pensjonistvilkår

Alderspensjonister født i 1962 eller tidligere kan engasjeres på pensjonistvilkår. Personer som er engasjert på slike vilkår skal ikke meldes inn i pensjonsordningen.

Kapittel 4 Pensjonsgrunnlaget

§ 4-1 Fastsettelse av pensjonsgrunnlag

Pensjonsgrunnlaget beregnes ut fra fast lønn og pensjonsgivende tillegg. Lønnen begrenses oppad til 100 prosent stilling.

Tillegg tas med ut over lønnen som pensjonsgivende i den utstrekning dette er avtalt mellom kommunen og arbeidstakerorganisasjonene.

§ 4-2 Øvre grense for pensjonsgrunnlaget

Pensjonsgrunnlaget begrenses slik at den del av lønnen som overstiger 12 ganger folketrygdens grunnbeløp (G) likevel ikke medregnes. Pensjon på grunnlag av fratreden før 01.05.2000 skal likevel beregnes av et pensjonsgrunnlag hvor bare 1/3 av lønn mellom 8 og 12 G er medregnet.

Pensjonsgrunnlaget for beregning av betinget tjenestepensjon etter § 9-6 begrenses til 6,96 ganger grunnbeløpet.

§ 4-3 Samtidige stillinger

Dersom et medlem har hatt flere stillinger samtidig, skal stillingene sees under ett ved beregning av pensjonsgrunnlaget.

Dette gjelder ikke pensjon etter kapittel 9 med unntak av pensjon etter § 9-9.

Kapittel 5 Medlemstid

§ 5-1 Tid som medregnes

Når medlemstid inngår i beregningen av pensjon, skal den tiden arbeidstakeren har vært medlem av pensjonsordningen legges til grunn. Som medlemstid ved beregning av pensjon regnes den tid det er betalt medlemsinnskudd for.

Som medlemstid regnes også den tid medlemmet har oppebåret midlertidig uførepensjon eller uførepensjon, likevel slik at pensjonsgrunnlaget fastsettes i forhold til uføregraden i nevnte tidsrom. Dette kan fravikes ved tilståelsen av midlertidig uførepensjon eller uførepensjon.

Ved etterinnmelding eller endringer i medlemskapet tilbake i tid, er det en betingelse for medregning av medlemstiden at arbeidsgiver betaler en forsikringsteknisk beregnet engangspremie.

Et medlem som fratrer med bevilget førtidspensjon etter egne regler fra kommunen, får medlemstid frem til vedkommende kunne ha fratrådt med alderspensjon ved fylte 65 år (maksimalt 3 år) medregnet også ved den senere beregning av alderspensjon fra tjenestepensjonsordningen, jf. kapittel 8.

§ 5-2 Medregning av medlemstid i annen ordning

Pensjonsordningen kan være omfattet av avtale med Statens pensjonskasse, kommunale pensjonskasser og kommuner med pensjonsordning i andre selskaper om overføring av pensjonsansiennitet (overføringsavtalen).

For dem som er omfattet av avtalen, medregnes medlemstiden i de pensjonsordninger det er inngått avtale med. Hele pensjonen utbetales fra den pensjonsordning arbeidstakeren sist var medlem av.

Avtalen regulerer også hvordan pensjonen skal fastsettes hvis arbeidstakeren helt eller delvis har samtidig opptjening i flere pensjonsordninger.

Det kan også avtales regler for medlemskap i de tilfeller hvor arbeidstaker samtidig har flere stillinger hos samme arbeidsgiver som hører inn under flere pensjonsordninger. Det kan da bestemmes at arbeidstaker skal innmeldes på grunnlag av sitt samlede arbeidsforhold i en av ordningene.

§ 5-3 Avbrudd i tjenesten

Den tid en arbeidstaker har permisjon fra stilling som er omfattet av tjenestepensjonsordningen medregnes som pensjonsgivende når ett av følgende vilkår er til stede:

1) Når permisjonen er gitt med bibehold av hel eller delvis lønn

2) Når permisjonen er gitt uten lønn, men med opptjening av lønnsansiennitet og forutsatt at vedkommende innen eller ved permisjonstidens utløp enten gjeninntrer i sin stilling eller tiltrer annen stilling som er omfattet av tjenestepensjonsordningen.

3) Når den pensjonsberettigede betaler full pensjonspremie i permisjonstiden.

Den tid en arbeidstaker er fraværende på grunn av kollektiv oppsigelse (streik eller lockout) medregnes ikke som medlemstid, hvis fraværet strekker seg ut over tre måneder i sammenheng.

Forvalter av tjenestepensjonsordningen bestemmer om, i hvilken utstrekning og på hvilke vilkår medlemstid i henhold til denne bestemmelsen skal regnes med.

Medlemstid opptjent i annen tjenestepensjonsordning medregnes i den utstrekning dette er hjemlet i avtale inngått med hjemmel i § 5-2.

§ 5-4 Avrundingsregler

Ved beregning av samlet medlemstid blir del av år på 6 måneder eller mer regnet som helt år, mens del av år på under 6 måneder ikke blir regnet med.

Medlemstid benyttet i kapittel 9 fastsettes i antall år, avrundet til én desimal.

Kapittel 6 Aldersgrense

§ 6-1 Aldersgrense

Aldersgrensen er 70 år, eller den aldersgrense som til enhver tid gjelder i staten for tilsvarende og sammenlignbare stillinger.

Dersom det oppstår tvilstilfelle eller dersom det ikke er tilsvarende stilling i staten, beslutter pensjonsmøtet nødvendige tilpasninger i disse vedtekter, jf. del I § 2-2 bokstav d. Ved vurderingen legges lov om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn (aldersgrenseloven) § 2 første og andre ledd og lov om pensjonsordning for sykepleiere (sykepleierpensjonsloven) § 6, til grunn.

For arbeidstakere som har forskjellige funksjoner eller stillinger, er det hovedfunksjonen som avgjør hvilken aldersgrense vedkommende skal ha.

Ved overgang til stilling med annen aldersgrense, legges den nye aldersgrensen til grunn etter 1 års tjeneste i den nye stillingen (iverksettelsesdato 14.03.2001), se likevel § 6-2.

Medlemmer av tjenestepensjonsordningen kan fratre sin stilling ved første månedsskifte etter at aldersgrensen for stillingen er nådd. Medlemmet plikter uansett å fratre ved første månedsskifte eller at den alminnelige aldersgrensen på 70 år er nådd.

Den enkelte ansatte kan etter søknad få rett til å fortsette i arbeid utover den alminnelige aldersgrensen. Søknad rettes til virksomhetsleder. Samtykke kan gis dersom forholdene ligger til rette for det.

§ 6-2 Overgang til stilling med høyere aldersgrense

Medlem som i løpet av de siste 10 år har gått over fra stilling med lavere aldersgrense til stilling med høyere aldersgrense, har rett til alderspensjon når følgende vilkår er oppfylt:

a) Medlemmet ville hatt rett til alderspensjon etter den tidligere aldersgrense.

b) Medlemmet har innehatt stilling med lavere aldersgrense i minst 15 år.

c) Den tidligere stillingens lavere aldersgrense er begrunnet med at tjenesten medfører uvanlig fysisk eller psykisk belastning på arbeidstakerne slik at de normalt ikke makter å skjøtte arbeidet forsvarlig til fylte 70 år jf. lov om aldersgrenser § 2 bokstav a.

Kapittel 7 Alderspensjon for årskull til og med 1962-kullet - bruttopensjon

§ 7-1 Virkeområde

Kapitlet gjelder for medlemmer født i 1962 eller tidligere.

Kapitlet gjelder også for medlemmer født i 1963 eller senere som fratrer stilling med lavere aldersgrense enn den alminnelige aldersgrensen med rett til pensjon, i perioden fram til og med måneden medlemmet fyller 67 år. Alderspensjon faller bort ved uttak av pensjon etter kapittel 9 før fylte 67 år.

§ 7-2 Rett til alderspensjon

Et medlem har rett til alderspensjon når han fratrer sin stilling ved, eller etter fastsatt aldersgrense. Som fratreden i denne forbindelse regnes her enhver stillingsreduksjon på 10 prosentenheter eller mer, målt i forhold til full stilling. Fullstendig avslutning av arbeidsforholdet regnes uansett alltid som fratreden.

Fratrer et medlem tidligst 3 år før aldersgrensen har medlemmet rett til straks begynnende alderspensjon såfremt summen av alder og medlemstid er minst 85 år eller medlemmet har fylt 67 år.

Rett til alderspensjon har dessuten et medlem som har vært omfattet av tjenestepensjonsordningen i mer enn 10 år etter fylte 50 år og som fratrer etter fylte 65 år.

Tilsvarende rett til alderspensjon fra fylte 65 år har også andre arbeidstakere i kommunen som enten oppfyller vilkårene for avtalefestet pensjon (AFP), har fratrådt eller kunne ha fratrådt med avtalefestet pensjon fra kommunen.

Alderspensjon etter tredje og fjerde ledd kan ikke tas ut samtidig med alderspensjon fra folketrygden. Er det tatt ut alderspensjon fra folketrygden, må den stanses før det gis pensjon etter tredje og fjerde ledd. Det kan heller ikke ytes alderspensjon etter tredje og fjerde ledd til en person som mottar eller har mottatt avtalefestet pensjon etter AFP-tilskottsloven.

§ 7-3 Pensjonsgrunnlaget

Pensjonen beregnes av medlemmets pensjonsgrunnlag ved fratreden, jf. likevel bestemmelsene i dette kapitlet.

Lønnstillegg gitt ved lokale forhandlinger siste to år før fratreden med alderspensjon, regnes med i pensjonsgrunnlaget med inntil 40 prosent av folketrygdens grunnbeløp. Tillegg gitt siste to år før fratreden med alderspensjon ved administrativt vedtak eller etter forhandlinger etter fellesbestemmelsene § 16.2 skal ikke medregnes i pensjonsgrunnlaget.

§ 7-4 Gjennomsnittlig stillingsprosent

Når et medlem har hatt arbeid med varierende arbeidstid, skal det ved pensjoneringen fastsettes en gjennomsnittlig stillingsprosent.

Ved fastsettelsen medregnes først og fremst perioder med den høyeste stillingsprosenten og ikke med mer enn den tid som svarer til full pensjon.

§ 7-5 Nedgang i pensjonsgrunnlag

Når et medlem har hatt høyere pensjonsgrunnlag enn på pensjoneringstidspunktet og dette ikke skyldes en alminnelig lønnsregulering, skal det høyere grunnlaget gjelde for tiden før grunnlaget gikk ned, og det lavere grunnlaget for resten av medlemstiden. Ved eventuell deltidsstilling er det pensjonsgrunnlaget ved full stilling som er avgjørende for sammenligningen.

Medlemmer som har hatt en nedgang i samlet lønn for hel stilling på minst 10 prosent av folketrygdens grunnbeløp (G) kan ha rett til et tillegg i alderspensjonen. Vilkåret er at medlemmet i en sammenhengende periode på 2 år forut for lønnsnedgangen har hatt et gjennomsnittlig pensjonsgrunnlag målt i antall grunnbeløp (G) som er høyere enn pensjonsgrunnlaget på fratredelsestidspunktet. (For deltidsansatte benyttes pensjonsgrunnlaget omregnet til hel stilling ved denne sammenligningen.)

Pensjonen beregnes i så fall slik:

> Det høyere pensjonsgrunnlaget (gjennomsnittsgrunnlaget i toårsperioden) medregnes for så mange pensjonsgivende tjenesteår som medlemmet i alt hadde opptjent fram til slutten av denne perioden
>
> I tillegg kommer pensjon beregnet etter det nye (lavere) pensjonsgrunnlag for de tjenesteår medlemmet har opptjent etter nevnte tidspunkt, likevel ikke for flere år enn at det til sammen blir full medlemstid.

§ 7-6 Beregning av alderspensjon

Den årlige alderspensjonen beregnes slik:

> Har medlemmet en medlemstid på 30 år eller mer, får vedkommende full alderspensjon. Denne skal før levealdersjustering utgjøre 67,3 prosent av pensjonsgrunnlaget med de særlige regler som fremkommer av kapitlet her.
>
> Har medlemmet en medlemstid på mindre enn 30 år, skal vedkommende ha avkortet alderspensjonen som utgjør så mange trettideler av full pensjon som medlemmet har medlemsår.
>
> Ved delvis fratreden, jf. § 7-2, kan det utbetales gradert alderspensjon.
>
> Dersom arbeidstakeren har opptjent all pensjon i full stilling, settes pensjonsgraden lik nedgangen i stillingsprosenten. Har arbeidstakeren opptjent pensjon i stilling med deltid, beregnes først en nedgang med utgangspunkt i gjennomsnittlig stillingsprosent (jf. § 7-4). Deretter settes pensjonsgraden lik nedgangen i prosent av gjennomsnittlig stillingsprosent.
>
> Ved endelig fratreden regnes den resterende pensjon for seg.

Forsørger medlemmet barn under 18 år, skal det for hvert barn ytes et barnetillegg på 10 prosent av alderspensjonen etter levealdersjustering. Alderspensjonen med barnetillegg må likevel ikke overstige 90 prosent av pensjonsgrunnlaget etter levealdersjustering når pensjonen er beregnet etter full medlemstid. Er pensjonen beregnet etter redusert medlemstid reduseres maksimumsbeløpet tilsvarende.

Medlem eller arbeidstaker som fratrer etter fylte 65 år eller går direkte over fra ordningen med avtalefestet pensjon (AFP), skal ha alderspensjon som inntil fylte 67 år minst utgjør den pensjon medlemmet ville ha vært sikret etter reglene i ordningen for avtalefestet pensjon.

§ 7-7 Levealdersjustering

Alderspensjonen skal levealdersjusteres. Det vil si at den enkeltes pensjon justeres for endringer i befolkningens levealder.

Levealdersjusteringen gjennomføres ved hjelp av justeringstall, som fastsettes slik:

a) For årskull fra og med 1943-kullet til og med 1953-kullet tilsvarer justeringstallene de forholdstallene som fastsettes av Arbeids- og velferdsdirektoratet, jf. folketrygdloven §§ 19-6 og 19-7.

b) For årskull fra og med 1963-kullet beregnes det justeringstall med utgangspunkt i delingstall fastsatt av Arbeids- og velferdsdirektoratet, jf. folketrygdloven §§ 20-12 og 20-13. Justeringstallene framkommer ved å dividere delingstallene med 13,42.

c) For årskull fra og med 1954-kullet til og med 1962-kullet benyttes det justeringstall både etter bokstav a og bokstav b.

Alderspensjonen skal levealdersjusteres tidligst fra 67 år. Dette gjelder også dersom det er utbetalt alderspensjon fra et tidligere tidspunkt. Pensjonen divideres med justeringstallet som gjelder ved 67 år.

Dersom medlemmet fratrer stillingen etter fylte 67 år, skal pensjonen divideres med justeringstallet på uttakstidspunktet. Det skal ikke benyttes et lavere justeringstall enn 1,000, slik at pensjonen ved full medlemstid ikke blir høyere enn 67,3 prosent av pensjonsgrunnlaget. Se likevel § 18-6. For årskullene fra og med 1954-kullet til og med 1962-kullet skal det likevel kunne benyttes et lavere justeringstall enn 1,000 for justeringstall etter første ledd bokstav a. Den nedre grensen for justeringstallet settes lik forholdstallet ved den laveste alder som gir et justeringstall etter første ledd bokstav b lik 1,000 for det aktuelle årskullet

Ved overgang fra uførepensjon til alderspensjon for medlemmer med aldersgrense høyere enn 67 år, skal alderspensjonen ved aldersgrensen levealdersjusteres med forholdstallet som gjelder ved 67 år.

Når et medlem fratrer stillingen delvis, skal justeringstallet på dette tidspunktet legges til grunn for alderspensjonen for den fratrådte stillingsdelen. Når medlemmet fratrer stillingen helt, skal justeringstallet på dette tidspunktet legges til grunn for alderspensjonen for den resterende stillingsdelen.

Hvis departementet gir nærmere forskrifter om anvendelsen av justeringstall, gjøres tilsvarende bestemmelser gjeldende for denne pensjonsordningen.

§ 7-8 Levealdersjustering av alderspensjon for årskullene 1954 til 1962

Dersom pensjonisten er født i årene fra 1954-1962, skal levealdersjusteringen gjennomføres slik:

a) Det skal foretas en beregning etter § 7-7 med justeringstall fastsatt henholdsvis etter § 7-7 første ledd bokstav a og § 7-7 første ledd bokstav b.

b) Personer som er født i 1954, får 9/10 av pensjonen levealdersjustert ved bruk av justeringstallet etter § 7-7 første ledd bokstav a og 1/10 etter § 7-7 første ledd bokstav b. Andelen beregnet etter § 7-7 første ledd bokstav a reduseres med 1/10 for hvert senere årskull, slik at personer født i 1962 får 1/10 av pensjonen levealdersjustert etter § 7-7 første ledd bokstav a og 9/10 levealdersjustert etter § 7-7 første ledd bokstav b.

§ 7-9 Garanti til medlemmer født i 1958 eller tidligere

Medlemmer som er født i 1958 eller tidligere, skal ha et garantert pensjonsnivå etter reglene i paragrafen her.

Garantien gjelder tidligst fra 67 år og anvendes på summen av:

a) alderspensjonen etter disse vedtektene samordnet med alderspensjon fra folketrygden etter lov om samordning av pensjons- og trygdeytelser, og

b) alderspensjon fra folketrygden

Alderspensjon fra folketrygden som inngår i beregningen etter annet ledd bokstav b, fastsettes slik:

a) Dersom pensjonene tas samtidig ut anvendes alderspensjonen fra folketrygden.

b) Dersom alderspensjonen fra folketrygden er tatt ut før pensjon etter disse vedtektene, benyttes det en alderspensjon fra folketrygden beregnet som om den var tatt ut på samme tidspunkt som tjenestepensjonen.

c) For medlemmer som har fratrådt sin stilling med alderspensjon etter disse vedtekter før fylte 67 år, skal denne pensjonen anses å være tatt ut ved fylte 67 år ved anvendelse av bokstavene a og b.

For medlemmer som har 30 års medlemstid eller mer utgjør det garanterte pensjonsnivået 67,3 prosent av pensjonsgrunnlaget. Se likevel § 18-6. For medlemmer som har mindre enn 30 års medlemstid utgjør det garanterte pensjonsnivået et forholdsmessig beløp.

Dersom summen av pensjoner etter annet ledd, jf. tredje ledd er lavere enn det garanterte pensjonsnivået etter fjerde ledd, skal det utbetales et garantitillegg som svarer til differansen mellom det garanterte nivået etter fjerde ledd og summen av pensjoner etter annet, jf. tredje ledd. Eventuelle forsørgingstillegg holdes utenfor ved beregningen av garantitillegget.

Ved gradert uttak av alderspensjon skal garantitillegget beregnes som om tjenestepensjonen var ugradert. Garantitillegget skal deretter graderes tilsvarende uttaksgraden for tjenestepensjonen.

Bestemmelsene i denne paragrafen gjelder tilsvarende for oppsatt alderspensjon, likevel slik at medlemstiden etter fjerde ledd fastsettes etter § 8-3 i disse vedtektene.

§ 7-10 Garanti til medlemmer født i 1959, 1960, 1961 eller1962

Medlemmer som er født i 1959, 1960, 1961 eller 1962, får en andel av garantitillegget som er gitt til medlemmer født i 1958 eller tidligere etter § 7-9. Andelen bestemmes av forholdet mellom medlemstid før 2011 og samlet medlemstid, begge begrenset til full medlemstid. 1959-kullet får 90 prosent av tillegget, 1960-kullet får 80 prosent av tillegget, 1961-kullet får 70 prosent av tillegget og 1962-kullet får 60 prosent av tillegget.

§ 7-11 Utbetaling av alderspensjon

Alderspensjon løper fra den første dag i måneden etter at medlemmet har fratrådt sin stilling. Oppsatt alderspensjon løper fra den første dag i måneden etter at retten til løpende pensjon er inntrådt, likevel senest fra det tidspunkt medlemmet tar ut alderspensjon fra folketrygden. Når en alderspensjonist dør, løper pensjonen ut måneden etter dødsmåneden. Dersom avdøde etterlater seg ektefelle, registrert partner eller pensjonsberettigede barn, løper pensjonen ytterligere en måned.

Barnetillegg utbetales tidligst fra den dag barnet blir født og opphører senest ved utløpet av den måneden barnet fyller 18 år eller i tilfelle ved utløpet av måneden etter barnets død.

En arbeidstaker som samtidig tjener opp rett til pensjon i mer enn ett arbeidsforhold og fratrer ett av disse med rett til løpende pensjon, får pensjon beregnet av lønnsnedgangen.

Løpende alderspensjon reduseres eller faller bort dersom pensjonisten på ny tar medlemspliktig stilling, jf. § 7-2 første ledd og § 7-6 første ledd.

Alderspensjon faller helt bort dersom forskjellen mellom den stilling medlemmet hadde før fratreden og ny stilling er mindre enn 10 prosentenheter.

Er forskjellen minst 10 prosentenheter, utbetales fortsatt pensjon beregnet etter reglene i § 7-6 første ledd.

Ved endelig fratreden beregnes pensjon etter reglene i disse vedtekter.

Kapittel 8 Fratreden før aldersgrensen. Oppsatt alderspensjon for årskullene født i 1962 eller tidligere

§ 8-1 Vilkår for rett til oppsatt alderspensjon

Medlem som slutter i kommunens tjeneste uten å få rett til straks begynnende pensjon eller avtalefestet pensjon fra arbeidsgiveren, og som derved blir meldt ut av pensjonsordningen, har rett til oppsatt pensjon hvis faktisk opparbeidet medlemstid er på minst 3 år.

§ 8-2 Utbetaling av oppsatt alderspensjon

Oppsatt alderspensjon løper fra det tidspunkt medlemmet når den aldersgrense som gjaldt for stillingen, likevel tidligst fra fylte 65 år og senest fra det tidspunkt medlemmet etter fylte 67 år får utbetalt alderspensjon fra folketrygden. Har et medlem som har høyere aldersgrense enn 67 år ikke tatt ut hel alderspensjon fra folketrygden, skal det bare utbetales en så stor forholdsmessig del av den oppsatte alderspensjon fra tjenestepensjonsordningen som den som svarer til den forholdsmessige del av alderspensjonen fra folketrygden som er tatt ut. Oppsatt alderspensjon skal levealdersjusteres, jf. § 7-7.

§ 8-3 Beregning av oppsatt alderspensjon

Den oppsatte pensjonen beregnes av pensjonsgrunnlaget på fratredelsestidspunktet, men med de forbehold som følger av lønnsnedgangsbestemmelsen i § 7-5. Pensjonsgrunnlaget reguleres med lønnsveksten frem til pensjonen begynner å løpe. Dersom et medlem har hatt varierende arbeidstid, skal det ved pensjoneringen fastsettes et gjennomsnittlig pensjonsgrunnlag, jf. § 7-4. Senere regulering skjer i samsvar med § 14-3.

Pensjonen skal avkortes etter forholdet mellom den faktiske tid medlemmet har vært omfattet av tjenestepensjonsordningen ved fratreden og den tid medlemmet ville ha oppnådd ved aldersgrensen, likevel ikke mindre enn 30 år eller mer enn 40 år.

§ 8-4 Bortfall av rett til oppsatt alderspensjon

Tar et medlem som har sluttet i kommunen ny stilling som medfører innmelding i tjenestepensjonsordningen, medregnes medlemmets tidligere medlemstid som pensjonsgivende i den nye stillingen. Eventuell rett til oppsatt pensjon faller i så fall bort.

Har et medlem vært med i flere pensjonsordninger som går inn under overføringsavtalen (Avtale inngått med Statens pensjonskasse om overføring og samordning av pensjonsrettigheter) skal den

samlede medlemstiden legges til grunn ved pensjoneringen. Dette gjelder også om de enkelte medlemstidsperioder er mindre enn 3 år.

Er den oppsatte alderspensjon igangsatt før inntreden i den nye pensjonsberettigede stilling, faller denne pensjonen bort eller reduseres etter de regler som fremgår av § 7-6.

Kapittel 9 Alderspensjon for årskullene fra og med 1963-kullet - påslagspensjon

§ 9-1 Virkeområde

Kapitlet gjelder for medlemmer født i 1963 eller senere.

§ 9-2 Opptjening av påslagspensjon - påslagsbeholdning

Alderspensjon tjenes opp fra og med 01.01.2020 med en grunnsats på 5,82 prosent av pensjonsgrunnlaget opp til 11,76 ganger folketrygdens grunnbeløp og en tilleggssats på 18,47 prosent av pensjonsgrunnlaget mellom 6,96 og 11,76 ganger grunnbeløpet. Det er gjeldende grunnbeløp som legges til grunn. Ved deltidsstilling utgjør opptjeningen en forholdsmessig del av opptjeningen for en fulltidsstilling. Det gis pensjonsopptjening fram til og med måneden medlemmet fyller 75 år.

Det gis pensjonsopptjening for den tid det er betalt medlemstilskudd for, jf. § 5-1.

Det gis pensjonsopptjening for tiden med midlertidig uførepensjon og uførepensjon etter kapittel 10. Opptjeningen skjer på grunnlag av pensjonsgrunnlaget som uførepensjonen er beregnet av. For perioder hvor et medlem har hatt annen opptjening etter første og tredje ledd, skal opptjening på grunnlag av uførepensjonen reduseres med slik opptjening. Dersom uføregraden er lavere enn 100 prosent, skal opptjening etter dette leddet ikke overstige opptjening basert på pensjonsgrunnlaget uførepensjonen er beregnet av, justert for uføregraden.

Det gis pensjonsopptjening for den tiden medlemmet har ulønnet utdanningspermisjon som arbeidsgiver vurderer er relevant for stillingen. Det gis også pensjonsopptjening for den tiden medlemmet har annen permisjon uten lønn, eller på annen måte midlertidig har fratrådt tjenesten, og hvor det i henhold til reglene i kapittel 5 er bestemt at tiden skal gi pensjonsopptjening. Opptjeningen skjer på grunnlag av pensjonsgrunnlaget i stillingen som medlemmet har permisjon fra eller midlertidig har fratrådt. Ved delvis permisjon skjer opptjeningen forholdsmessig.

Opptjeningen skjer løpende, slik at endringer får effekt fra virkningstidspunktet. Pensjonsopptjeningen akkumuleres i en påslagsbeholdning.

§ 9-3 Uttak av alderspensjon

Alderspensjon gis tidligst fra og med måneden etter den måneden melding om uttak av pensjon blir gitt, likevel tidligst fra og med måneden etter fylte 62 år. Dersom pensjonen ikke er tatt ut innen medlemmet fyller 75 år, utbetales pensjonen fra og med måneden etter fylte 75 år.

Alderspensjonen fastsettes på grunnlag av påslagsbeholdningen på uttakstidspunktet. Beholdningen gjøres om til årlig pensjon ved å dividere med delingstallet på uttakstidspunktet for pensjonen, jf. § 9-4.

Alderspensjonen kan tas ut helt eller delvis. Pensjonen graderes med 20, 40, 50, 60, 80 eller 100 prosent. Årlig pensjon må på uttakstidspunktet minst utgjøre 30 prosent av folketrygdens grunnbeløp for at pensjonen kan tas ut gradert. Dersom medlemmet mottar midlertidig

uførepensjon eller uførepensjon, kan ikke summen av uføregrad og uttaksgrad for alderspensjon overstige 100 prosent.

Pensjonsgraden kan endres eller oppdateres når det har gått ett år fra uttakstidspunktet eller ett år fra tidspunktet da uttaksgraden sist ble endret eller oppdatert. Medlemmet kan likevel ta ut full pensjon eller stanse pensjonen uavhengig av bestemmelsene i første punktum. Ved fylte 75 år utbetales full pensjon.

Dersom pensjonsgraden endres eller oppdateres, skal pensjonen gjøres om til en beholdning ved å multiplisere pensjonen med delingstallet på endrings- eller oppdateringstidspunktet. Dette beløpet legges sammen med eventuell beholdning som ikke er tatt ut. Pensjonen beregnes deretter etter bestemmelsene i paragrafen her.

Pensjonen kan kombineres med arbeidsinntekt uten at pensjonen blir avkortet.

§ 9-4 Levealdersjustering

Levealdersjustering skjer ved hjelp av delingstall fastsatt av Arbeids- og velferdsdirektoratet, jf. folketrygdloven §§ 20-12 og 20-13.

§ 9-5 Ny opptjening

Ved uttak av hel alderspensjon skal pensjonsopptjening som tilføres påslagsbeholdningen etter uttak, regnes om til årlig pensjon ved hjelp av delingstallet på omregningstidspunktet, og legges til pensjonen som allerede er tatt ut. Omregningen foretas med virkning fra 1. januar året etter at opptjeningen fant sted.

Ved gradert uttak av pensjon skal pensjonsopptjening som tilføres påslagsbeholdningen etter uttak, omregnes til pensjon etter § 9-3 femte ledd når uttaksgraden endres eller oppdateres.

Hvis departementet gir nærmere forskrifter for ny opptjening etter uttak til lov om Statens pensjonskasse, gjøres tilsvarende bestemmelser gjeldende for denne pensjonsordningen.

§ 9-6 Betinget tjenestepensjon - opptjening

Medlemmer som ikke har rett til privat eller offentlig avtalefestet pensjon (AFP), gis betinget tjenestepensjon som et tillegg til alderspensjonen.

Betinget tjenestepensjon tjenes opp fra og med 01.01.2020 med 3,06 prosent av pensjonsgrunnlaget opp til 6,96 ganger folketrygdens grunnbeløp. Det er gjeldende grunnbeløp som legges til grunn. Ved deltidsstilling utgjør opptjeningen en forholdsmessig del av opptjeningen for en fulltidsstilling. Det gis pensjonsopptjening fram til og med måneden medlemmet fyller 62 år.

Det gis pensjonsopptjening for tid med midlertidig uførepensjon og uførepensjon etter kapittel 10. Opptjeningen skjer på grunnlag av pensjonsgrunnlaget som uførepensjonen er beregnet av. For perioder hvor et medlem har hatt annen opptjening etter andre ledd, skal opptjening på grunnlag av uførepensjonen reduseres med slik opptjening. Dersom uføregraden er lavere enn 100 prosent, skal opptjening etter dette leddet ikke overstige opptjening basert på pensjonsgrunnlaget uførepensjonen er beregnet av, justert for uføregraden.

Opptjeningen skjer løpende, slik at endringer får effekt fra virkningstidspunktet. Opptjening av betinget tjenestepensjon akkumuleres i en betingetbeholdning.

§ 9-7 Betinget tjenestepensjon - uttak

Betinget tjenestepensjon gis tidligst fra og med måneden etter den måneden melding om uttak blir gitt, likevel tidligst fra og med måneden etter fylte 62 år. Dersom det innvilges betinget

tjenestepensjon etter at et medlem har fylt 70 år, skal årlig pensjon beregnes som om uttaket skjedde ved 70 år.

Betingetbeholdningen gjøres om til årlig pensjon ved å dividere med delingstallet på uttakstidspunktet for pensjonen.

Betinget tjenestepensjon kan ikke tas ut gradert eller stanses. Pensjonen kan kombineres med arbeidsinntekt uten at pensjonen blir avkortet.

§ 9-8 Oppsatt pensjon for medlemstid etter 2019

Fratrer et medlem sin stilling med minst ett års samlet medlemstid, men uten rett til straks å få pensjon etter dette kapitlet, har medlemmet rett til oppsatt påslagspensjon og oppsatt betinget tjenestepensjon. Pensjonen beregnes etter reglene i kapitlet her.

§ 9-9 Oppsatt pensjon for medlemstid før 2020

Medlemmer med medlemstid før 2020 har rett til oppsatt alderspensjon dersom samlet medlemstid er minst tre år.

Pensjonen beregnes av medlemmets pensjonsgrunnlag 31.12.2019. Har medlemmet 31.12.2019 lenger medlemstid enn 30 år, skal gjennomsnittlig stillingsandel beregnes med utgangspunkt i de 30 årene med høyest stillingsandel

Den årlige alderspensjonen beregnes slik:

a) Har medlemmet 31.12.2019 full medlemstid, eller mer, får medlemmet full alderspensjon. Full medlemstid er den medlemstiden medlemmet ville hatt fra den dagen vedkommende ble medlem av tjenestepensjonsordningen og fram til aldersgrensen, likevel ikke mer enn 40 år og ikke mindre enn 30 år. Pensjonen skal utgjøre 67,3 prosent av pensjonsgrunnlaget. Se likevel § 18-6.

b) Har medlemmet 31.12.2019 ikke full medlemstid, skal medlemmet ha en avkortet alderspensjon som utgjør en så stor andel av full pensjon som medlemstiden 31. desember 2019 utgjør av full medlemstid.

Forsørger medlemmet barn under 18 år, skal det for hvert barn ytes et barnetillegg på 10 prosent av alderspensjonen etter levealdersjustering. Alderspensjonen med barnetillegg må likevel ikke overstige 90 prosent av pensjonsgrunnlaget etter levealdersjustering når pensjonen er beregnet etter full medlemstid. Er pensjonen beregnet etter kortere enn full medlemstid, skal det foretas en forholdsmessig avkorting. Barnetillegg betales ut den måneden barnet fyller 18 år eller i tilfelle måneden etter barnets død.

Alderspensjonen skal levealdersjusteres ved hjelp av justeringstall fastsatt med utgangspunkt i delingstall fastsatt av Arbeids- og velferdsdirektoratet, jf. folketrygdloven §§ 20-12 og 20-13. Justeringstallet framkommer ved å dividere delingstallene med 13,42. Justeringstallet ved uttak av pensjonen legges til grunn.

Alderspensjonen gis tidligst fra og med måneden etter den måneden melding om uttak blir gitt, likevel tidligst fra og med måneden etter fylte 62 år. Dersom pensjonen ikke er tatt ut innen medlemmet fyller 75 år, utbetales pensjonen fra og med måneden etter fylte 75 år. Det er et vilkår at medlemmet mottar alderspensjon fra folketrygden på uttakstidspunktet. Pensjonen kan ikke tas ut gradert eller stanses. Barnetillegg etter tredje ledd gis tidligst fra måneden etter fylte 65 år.

Alderspensjonen kan kombineres med arbeidsinntekt uten at pensjonen blir avkortet.

§ 9-10 Tillegg for opptjening før 2011

Medlem født i årene 1963–1967, og som har opptjening før 2011 som gir rett til oppsatt alderspensjon etter § 9-9, gis et tillegg til alderspensjonen. Fullt tillegg utgjør 1,53 prosent av pensjonsgrunnlaget for den oppsatte alderspensjonen. Tillegget beregnes forholdsmessig dersom medlemstiden før 2011 er kortere enn 30 år. 1963-kullet får 100 prosent av tillegget, 1964-kullet får 80 prosent, 1965-kullet får 60 prosent, 1966-kullet får 40 prosent og 1967-kullet får 20 prosent av tillegget.

Tillegget kommer til utbetaling ved uttak av oppsatt alderspensjon etter § 9-9. Tillegget kan ikke graderes eller stanses. Ved uttak multipliseres tillegget med delingstallet ved 67 år og divideres med delingstallet på uttakstidspunktet.

Tillegget kan kombineres med arbeidsinntekt uten at tillegget blir avkortet.

§ 9-11 Overgangstillegg

Medlem født i årene 1963–1970 som fratrer medlemspliktig stilling helt i perioden mellom fylte 62 og 67 år, og som har minst 15 års samlet medlemstid, gis et overgangstillegg fra og med måneden etter den måneden medlemmet fratrer. Tillegget opphører ved gjeninntreden i medlemspliktig stilling. Medlemmet gis tillegget på nytt ved senere hel fratreden. Tillegget opphører senest måneden etter at medlemmet fyller 67 år.

Fullt overgangstillegg er 0,15 ganger folketrygdens grunnbeløp og ytes til medlem født i 1963. Tillegget beregnes forholdsmessig for medlemmer med medlemstid mindre enn 40 år og for gjennomsnittlig stillingsandel lavere enn 100 prosent. Dersom samlet medlemstid er over 40 år, skal gjennomsnittlig stillingsandel beregnes med utgangspunkt i de 40 årene med høyest stillingsandel.

1964-kullet får 87,5 prosent av overgangstillegget som 1963-kullet får, 1965-kullet får 75 prosent osv. til 1970-kullet, som får 12,5 prosent av tillegget.

Tillegget skal ikke levealdersjusteres. Det avkortes ikke mot arbeidsinntekt fra stilling som ikke er medlemspliktig. Tillegget kan ikke tas ut gradert.

§ 9-12 Opphør av pensjon

Pensjon etter kapitlet her opphører ved utgangen av måneden etter måneden medlemmet døde. Pensjon etter §§ 9-9 og 9-10, løper ytterligere en måned dersom avdøde etterlater seg ektefelle.

Kapittel 10 Midlertidig uførepensjon og uførepensjon

§ 10-1 Vilkår for midlertidig uførepensjon og uførepensjon

Det er et vilkår for rett til midlertidig uførepensjon og uførepensjon at medlemmet har fått evnen til å utføre inntektsgivende arbeid (inntektsevnen) nedsatt på grunn av sykdom, skade eller lyte i en slik grad at medlemmet ikke kan fortsette i sin vanlige stilling og ikke kan skaffe seg annet høvelig arbeid. Ved vurdering av om det foreligger sykdom gjelder det samme sykdomsbegrepet som i folketrygdloven kapitlene 11 og 12.

Det er et vilkår for uførepensjon at inntektsevnen er varig nedsatt, se folketrygdloven § 12-7 første ledd. Midlertidig uførepensjon gis når det ikke er avklart om inntektsevnen er varig nedsatt. Et medlem som er innvilget arbeidsavklaringspenger fra folketrygden, får midlertidig uførepensjon. Et medlem som er innvilget uføretrygd fra folketrygden, får uførepensjon.

Dersom medlemmet ikke har tapt hele inntektsevnen i stillingen som gir rett til medlemskap i tjenestepensjonsordningen, ytes det redusert (gradert) pensjon svarende til den del av inntektsevnen som er tapt. Ved denne vurderingen tas det hensyn til ethvert arbeid som medlemmet kan utføre.

Dersom pensjonisten har rett til arbeidsavklaringspenger eller uføretrygd fra folketrygden, ytes pensjonen normalt etter samme grad som i folketrygden. Dersom medlemmet ikke hadde full stilling da uførheten inntrådte, fastsettes graden i forhold til inntekten i den reduserte stillingen. Det gis ikke pensjon ved lavere uføregrad enn 20 prosent.

Retten til midlertidig uførepensjon og uførepensjon inntrer ikke når inntektsevnen blir nedsatt innen to år etter at medlemmet tiltrådte stillingen, og nedsettelsen skyldes en sykdom eller et lyte som medlemmet led av eller hadde symptomer på ved tiltredelsen, og som det må antas at han eller hun da kjente til. Det samme gjelder dersom et medlem som har deltidsstilling, får økt stillingsprosenten. Det kan likevel gis hel eller delvis pensjon når særlige grunner taler for det.

Rett til uførepensjon etter kapitlet her har også den som har minst tre års samlet medlemstid og har fratrådt stillingen etter 01.01.1967 med rett til oppsatt alderspensjon, og som senere blir innvilget uføretrygd fra folketrygden. Uførepensjonen gis fra samme tidspunkt og med samme uføregrad som ytelsen fra folketrygden.

§ 10-2 Beregning av midlertidig uførepensjon og uførepensjon

Ved beregning av midlertidig uførepensjon og uførepensjon tas det hensyn til hvor stor del av inntektsevnen som er tapt (uføregraden) og medlemmets medlemstid. Har medlemmet tapt hele inntektsevnen, utgjør full pensjon summen av

a) 25 prosent av folketrygdens grunnbeløp, likevel ikke mer enn 6 prosent av pensjonsgrunnlaget,

b) 3 prosent av pensjonsgrunnlaget opp til 6 ganger grunnbeløpet og

c) 69 prosent av den delen av pensjonsgrunnlaget som er mellom 6 og 12 ganger grunnbeløpet.

Dersom inntektsevnen er nedsatt, men ikke i en slik grad at medlemmet har rett til arbeidsavklaringspenger eller uføretrygd fra folketrygden, beregnes pensjonen etter første ledd og tillegges 66 prosent av pensjonsgrunnlaget opp til 6 ganger grunnbeløpet. Det samme gjelder når medlemmet får avtalefestet pensjon som omfattes av samordningsloven § 1 nr. 1 første ledd bokstav a, og ikke lenger har rett til arbeidsavklaringspenger fra folketrygden. Dersom medlemmet får avtalefestet pensjon som omfattes av samordningsloven § 1 nr. 1 første ledd bokstav d første punktum skal pensjonen likevel beregnes etter første ledd i paragrafen her, jf. tredje til sjuende ledd.

Det pensjonsgrunnlaget medlemmet har på det tidspunktet uførepensjonen skal begynne å løpe, benyttes ved beregningen. Pensjonsgrunnlaget fastsettes etter kapittel 4.

Når et medlem har hatt arbeid med varierende arbeidstid, skal det ved pensjoneringen fastsettes et pensjonsgrunnlag som bygger på en gjennomsnittlig stillingsprosent dersom det gir et mer gunstig utgangspunkt for beregningen.

Dersom uføregraden er lavere enn 100 prosent, fastsettes pensjonen til en forholdsmessig andel av beløpet beregnet etter første og andre ledd.

Er medlemstiden kortere enn 30 år, avkortes pensjonen forholdsmessig. Det skal medregnes medlemstid medlemmet ville ha fått om han eller hun var blitt stående i stillingen til aldersgrensen (framtidig medlemstid), men ikke ut over 67 år.

Det medregnes ikke framtidig medlemstid dersom pensjonen er innvilget etter § 10-1 femte ledd (oppsatt rett). Uførepensjonen skal da avkortes etter forholdet mellom medlemstiden og den

medlemstid medlemmet ville ha fått fra den dag han eller hun ble medlem av tjenestepensjonsordningen og fram til aldersgrensen, likevel ikke mer enn 40 år og ikke mindre enn 30 år.

§ 10-3 Barnetillegg

Forsørger medlemmet barn under 18 år, skal det for hvert barn ytes et barnetillegg på 4 prosent av pensjonsgrunnlaget opp til 6 ganger folketrygdens grunnbeløp. Barnetillegget reduseres forholdsmessig hvis pensjonen er beregnet etter redusert medlemstid. Det samme gjelder ved redusert uføregrad.

Samlet barnetillegg kan likevel ikke overstige et beløp tilsvarende 12 prosent av pensjonsgrunnlaget opp til 6 ganger folketrygdens grunnbeløp. Er barnetillegget redusert etter første ledd annet og tredje punktum, reduseres beløpsgrensen tilsvarende.

Barnetillegg utbetales til og med den måneden barnet fyller 18 år eller i tilfelle måneden etter barnets død.

§ 10-4 Avkorting av midlertidig uførepensjon og uførepensjon ved arbeidsinntekt

Pensjonen reduseres dersom pensjonisten har inntekt som overstiger en inntektsgrense som beregnes når uførepensjonen innvilges. Inntektsgrensen tilsvarer den inntekten pensjonisten er forutsatt å kunne skaffe seg etter uførheten og oppjusteres i samsvar med senere reguleringer av grunnbeløpet. Mottar pensjonisten uføretrygd fra folketrygden, tillegges inntektsgrensen 40 prosent av folketrygdens grunnbeløp per kalenderår.

Reduksjonen skal svare til den overskytende inntekten multiplisert med medlemmets uførepensjon ved 100 prosent uførhet og dividert med pensjonsgrunnlaget.

Som inntekt etter første og andre ledd regnes pensjonsgivende inntekt etter folketrygdloven § 3-15 eller inntekt av samme art fra utlandet. Det kan gjøres unntak for inntekt som skriver seg fra en avsluttet aktivitet.

Den fastsatte uføregraden endres ikke selv om pensjonen reduseres på grunn av inntekt. Det utbetales ikke pensjon når inntekten utgjør mer enn 80 prosent av samlet inntekt før uførhet.

Barnetillegg etter § 10-3 reduseres i samme forhold som pensjonen er redusert etter første og andre ledd.

§ 10-5 Krav om uførepensjon

Det er et vilkår for å få rett til midlertidig uførepensjon og uførepensjon at medlemmet setter fram krav om det. Kravet skal settes fram innen ett år etter at medlemmet fratrådte med rett til hel eller delvis pensjon eller har fått permisjon fra sin stilling uten lønn eller med avkortet lønn. Krav om uførepensjon etter § 10-1 femte ledd (oppsatt pensjon) skal settes fram innen ett år etter at uføretrygd fra folketrygden er innvilget. Når særlige grunner gjør det rimelig, kan tjenestepensjonsleverandøren etter søknad fra medlemmet gi pensjon selv om krav ikke er satt fram innen fristens utløp. I slike tilfeller kommer foreldelsesreglene i forsikringsavtaleloven § 18-6 til anvendelse.

Et medlem som gjør krav på midlertidig uførepensjon eller uførepensjon, plikter å gi de opplysninger og levere de dokumenter som er nødvendig for at tjenestepensjonsleverandøren skal kunne vurdere om medlemmet har rett til pensjon. Dersom tjenestepensjonsleverandøren finner det nødvendig, kan den som søker pensjon, pålegges å la seg undersøke av en lege etter

tjenestepensjonsleverandørens bestemmelse. Tjenestepensjonsleverandøren dekker utgiftene ved undersøkelsen.

Et medlem som mottar pensjon, plikter å underrette tjenestepensjonsleverandøren om endringer i forhold som kan være avgjørende for om medlemmet fortsatt har rett til ytelsen. Medlemmet skal opplyse om forventet inntekt og om endringer i inntekten. Dersom medlemmet har fått utbetalt for lite eller for mye pensjon, skal det foretas et etteroppgjør. Dersom det er utbetalt for lite, skal differansen etterbetales som et engangsbeløp. For mye utbetalt uførepensjon kan inndrives uten hensyn til skyld og kan avregnes ved å trekke i fremtidige utbetalinger av uførepensjon og alderspensjon fra tjenestepensjonsleverandøren

§ 10-6 Utbetaling av midlertidig uførepensjon og uførepensjon

Midlertidig uførepensjon og uførepensjon skal utbetales fra og med den måneden medlemmet fyller vilkårene. Pensjonen faller bort i den utstrekning det utbetales lønn under sykdom eller sykepenger fra folketrygden. Etterbetaling av pensjon til medlem som mottar arbeidsavklaringspenger etter folketrygdloven kapittel 11 eller uføretrygd etter folketrygdloven kapittel 12, skal skje med samme virkningstidspunkt som for folketrygdens ytelser.

Retten til midlertidig uførepensjon og uførepensjon faller bort fra og med måneden etter at medlemmet når aldersgrensen for stillingen, men senest fra måneden etter fylte 67 år. Ved dødsfall utbetales pensjonen til og med måneden etter dødsmåneden. Dersom avdøde etterlater seg ektefelle, løper pensjonen ytterligere en måned.

Dersom arbeidsavklaringspenger etter folketrygdloven kapittel 11 er redusert eller stanset av andre grunner enn ved samtidig arbeid etter folketrygdloven § 11-23, kan midlertidig uførepensjon reduseres eller stanses tilsvarende.

Et medlem som forsettlig er skyld i at inntektsevnen er nedsatt, har ikke rett til midlertidig uførepensjon eller uførepensjon. Medlemmet har heller ikke rett til pensjon dersom han eller hun uten rimelig grunn nekter å ta imot tilbud om behandling, rehabilitering eller arbeidsrettede tiltak. Det samme gjelder dersom medlemmet opptrer på en måte som medlemmet bør forstå kan forverre helsetilstanden eller forlenge arbeidsuførheten.

Dersom medlemmet beholder retten til opprinnelig uføregrad etter folketrygdloven § 12-10 tredje ledd (hvilende rett), beholder medlemmet også retten til opprinnelig uføregrad etter loven her i samme tidsrom. Medlemmet må gi tjenestepensjonsleverandøren melding om at retten til opprinnelig uføregrad fra folketrygden er i behold.

§ 10-7 Revurdering

Spørsmålet om rett til midlertidig uførepensjon og uførepensjon kan til enhver tid tas opp til ny behandling.

§ 10-8 Tilsvarende anvendelse av forskrifter

Hvis departementet gir forskrifter om reduksjon av pensjon på grunn av inntekt, etteroppgjør, bortfall av pensjon på grunn av lønn under sykdom eller sykepenger fra folketrygden, overgangsregler, inntektsprøving, samordning med mer, kan tilsvarende bestemmelser gjøres gjeldende for denne pensjonsordningen så langt de passer.

Kapittel 11 Ektefellepensjon (Enkepensjon eller enkemannspensjon)

§ 11-1 Vilkår for ektefellepensjon

Gjenlevende ektefelle etter et medlem har rett til ektefellepensjon. Det samme gjelder gjenlevende ektefelle etter tidligere medlem som mottok avtalefestet pensjon (AFP) fra kommunen.

Rett til ektefellepensjon inntrer ikke når medlemmet dør innen ett år etter innmelding i pensjonsordningen eller etter at ekteskapet ble inngått og dødsfallet skyldes sykdom som medlemmet led av eller hadde symptomer på ved tilsettingen eller ekteskapsinngåelsen og som ektefellene må antas å ha kjent til.

§ 11-2 Beregning av ektefellepensjon

Full årlig ektefellepensjon ved dødsfall etter 31.12.2000, skal utgjøre 9 prosent av det pensjonsgrunnlaget som den avdøde hadde (nettopensjon), se likevel overgangsbestemmelsen i fjerde ledd.

Er avdødes medlemstid 30 år eller mer ytes det full ektefellepensjon. Dersom avdødes medlemstid er mindre enn 30 år, ytes det redusert ektefellepensjon. Pensjonen skal da utgjøre så mange trettideler av full pensjon som den avdøde har medlemsår.

Dersom avdøde mottok avtalefestet pensjon (AFP), førtidspensjon eller alderspensjon, legges samlet faktisk medlemstid til grunn ved beregning av pensjonen. Ellers skal den medlemstiden den avdøde ville ha fått ved å fortsette i stilling frem til aldersgrensen legges til grunn, men ikke utover 67 år. Ved fastsettelse av fremtidig stillingsprosent tas utgangspunkt i siste stillingsprosent før dødsfallet.

Når den gjenlevende ektefellen er født før 01.07.1950 og avdøde ble omfattet av tjenestepensjonsordningen første gang før 01.07.2000, ytes det ektefellepensjon etter bestemmelsene i de følgende ledd i denne bestemmelsen. Det samme gjelder når gjenlevende ektefelle er født før 01.01.1955, og den avdøde ble medlem av pensjonsordningen første gang før 01.04.1977, og ekteskapet ble inngått før 01.01.2010. Full årlig ektefellepensjon skal utgjøre 40,38 prosent av det pensjonsgrunnlaget som det avdøde medlemmet hadde. Bestemmelsene i tredje ledd gjelder tilsvarende.

Pensjonen reduseres eventuelt etter reglene i § 11-3. Dette gjelder likevel ikke for pensjon til enke etter mannlig medlem omfattet av fjerde ledd, annet punktum. Det gjelder heller ikke for annen gjenlevende ektefelle etter fjerde ledd, annet punktum for medlemstid opptjent etter 31.12.1993.

Gjenlevende ektefelle som er født i 1954 eller senere, og som omfattes av fjerde ledd og følgende i paragrafen her, skal fra måneden etter fylte 67 år helt eller delvis få enke- eller enkemannspensjonen beregnet etter bestemmelsens første, andre og tredje ledd. Andelen av pensjonen som beregnes etter disse bestemmelsene, skal tilsvare andelen alderspensjon som gjenlevende vil motta etter folketrygdloven kapittel 20. For den delen av pensjonen som er ikke-behovsprøvd i henhold til denne bestemmelsens femte ledd annet og tredje punktum, skal ektefellepensjonen beregnet etter første ledd utgjøre 27 prosent av pensjonsgrunnlaget i stedet for 9 prosent

§ 11-3 Reduksjon ved inntekt og annen pensjon

Ektefellepensjon fastsatt etter reglene i § 11-2 fjerde ledd, med de forbehold som følger av femte ledd, skal reduseres i henhold til bestemmelsene i nummer 1 og 2 nedenfor. Dette gjelder likevel ikke enkepensjoner i de tilfeller medlemmet er innmeldt i tjenestepensjonsordningen første gang før 01.04.1977.

1. Når den gjenlevende ektefelle ut fra alder og ervervsevne, foreliggende ervervsmuligheter og omstendigheter for øvrig kan ventes å få en årlig ervervsinntekt som overstiger 50 prosent av grunnbeløpet i folketrygden, skal ektefellepensjonen reduseres. Pensjonen skal reduseres med et beløp som utgjør 40 prosent av den del av forventet årlig ervervsinntekt som overstiger 50 prosent av grunnbeløpet. Skjer det en vesentlig endring i de forhold som har vært avgjørende for fastsettelsen av ektefellepensjonen, kan saken prøves på nytt og ektefellepensjonen endres eller falle bort.

Forskrift av 05.09.1978 nr. 4 om fastsetting av ervervsinntekt for enker (enkemenn) i tjenestepensjonsordninger gitt med hjemmel i lov av 28.07.1949 nr. 26 om Statens pensjonskasse, gjelder tilsvarende.

Når spørsmål om overgangsstønad eller pensjon fra folketrygden til gjenlevende er avgjort, skal pensjonen fra tjenestepensjonsordningen fastsettes etter den forventede ervervsinntekt som er lagt til grunn i folketrygden. Har gjenlevende ektefelle fylt 67 år, skal ektefellepensjonen ikke avkortes med mindre pensjonsmottaker har ervervsinntekt.

2. Dersom den gjenlevende ektefellen samtidig har alders- eller uførepensjon fra kommunens tjenestepensjonsordning eller fra en annen tjenestepensjonsordning, skal enke- eller enkemannspensjonen fra kommunens tjenestepensjonsordning reduseres etter bestemmelsen her.

Har gjenlevende ektefelle alderspensjon, skal pensjonen ikke overstige et beløp som svarer til 60 prosent av summen av den gjenlevendes og den avdødes alderspensjoner. Avdødes alderspensjon regnes av samme pensjonsgrunnlag og medlemstid som er lagt til grunn for enke- eller enkemannspensjonen. Det overskytende beløpet skal gå til fradrag i enke- eller enkemannspensjonen.

Har den gjenlevende ektefellen uførepensjon, skal enke- eller enkemannspensjonen utgjøre det beløpet som fremkommer etter bestemmelsens foregående ledd når en benytter en beregnet alderspensjon for den gjenlevende ektefellen med samme pensjonsgrunnlag og medlemstid som uførepensjonen. Dersom uførepensjonen er gradert, skal den beregnede alderspensjonen graderes tilsvarende.

§ 11-4 Utbetaling og opphør av ektefellepensjon

Ektefellepensjonen blir utbetalt fra og med den måned medlemmet dør og til og med utgangen av måneden etter gjenlevende ektefelles død.

Løpende ektefellepensjon opphører dersom gjenlevende ektefelle inngår nytt ekteskap.

Pensjonen begynner å løpe igjen dersom det nye ekteskapet oppløses ved død eller skilsmisse.

Når en ektefellepensjon er opphørt fordi gjenlevende ektefelle har inngått nytt ekteskap, kan forvalter tjenestepensjonsordningen bestemme at vedkommende skal få sin pensjon helt eller delvis tilbake dersom ektefellene samlet ikke har tilstrekkelige eksistensmidler.

Opphør og igangsetting av pensjon i henhold til foranstående bestemmelser skjer fra og med måneden etter at den begivenhet fant sted som betinget opphør eller igangsetting.

§ 11-5 Ektefellepensjon etter flere

Har gjenlevende ektefelle rett til ektefellepensjon fra denne eller annen pensjonsordning som går inn under overføringsavtalen (Avtale inngått med Statens pensjonskasse om overføring og samordning av pensjonsrettigheter) også etter den siste ektefelle, kan den samlede ektefellepensjon ikke

overstige ektefellepensjonen etter 30 års medlemstid etter den ektefelle som hadde det høyeste pensjonsgrunnlag.

§ 11-6 Fraskilt ektefelle

Det avgjøres etter den ekteskapslovgivning som til enhver tid gjelder, om fraskilt ektefelle har rett til ektefellepensjon, og i tilfelle hvorledes pensjonen skal deles mellom gjenlevende ektefelle og fraskilt ektefelle.

§ 11-7 Registrert partner

Gjenlevende partner som er registrert i medhold av partnerskapsloven, har samme rett til ytelser etter dette kapitlet som gjenlevende ektefelle og fraskilt ektefelle. Bestemmelsene i § 11-3 gjelder alltid ved beregning av pensjon til gjenlevende partner dersom pensjonen er fastsatt etter reglene i § 11-2 fjerde ledd flg.

Kapittel 12 Barnepensjon

§ 12-1 Vilkår for barnepensjon

Gjenlevende barn har rett til barnepensjon. Forvalter av tjenestepensjonsordningen kan også tilstå barnepensjon til stebarn og fosterbarn som avdøde forsørget.

Pensjonen utbetales til utløpet av den måned barnet fyller 20 år. Barnepensjon etter medlem som er død før 01.01.2001 utbetales likevel bare til utløp av den måneden barnet fyller 18 år. For disse kan tjenestepensjonsordningen tilstå hel eller delvis pensjon inntil 21 år dersom hensynet til barnets utdanning gjør det rimelig og barnet ikke forsørger seg selv og ikke har midler til det. Dør barnet tidligere, utbetales pensjonen til og med måneden etter dødsmåneden.

§ 12-2 Beregning av barnepensjon

Full årlig barnepensjon ved dødsfall etter 01.01.2001, skal for hvert barn utgjøre 15 prosent av det pensjonsgrunnlaget som den avdøde pensjonsberettigede hadde (nettopensjon), jf. dog overgangsbestemmelsen i § 12-3.

Er den avdødes medlemstid 30 år eller mer, ytes det full barnepensjon. Dersom den avdødes medlemstid er mindre enn 30 år, ytes det redusert barnepensjon. Pensjonen skal da utgjøre så mange trettideler av full pensjon som den avdøde hadde medlemsår.

Dersom avdøde mottok avtalefestet pensjon (AFP), førtidspensjon eller alderspensjon, legges samlet faktisk medlemstid til grunn ved beregning av pensjonen. Ellers skal den medlemstiden den avdøde ville ha fått ved å fortsette i stilling frem til aldersgrensen legges til grunn, men ikke utover 67 år. Ved fastsettelse av fremtidig stillingsprosent tas utgangspunkt i siste stillingsprosent før dødsfallet.

§ 12-3 Barnepensjon etter dødsfall før 01.01.2001

Barnepensjon etter et medlem som er død før 01.01.2001 beregnes og utbetales etter de satser og regler som gjaldt ved dødsfallet.

Har barnet rett til barnepensjon fra tjenestepensjonsordningen etter både moren og faren, får barnet pensjon etter hver av dem.

Kapittel 13 Fratreden før aldersgrensen. Oppsatt uføre-, ektefelle- og barnepensjon

§ 13-1 Vilkår for oppsatt uføre-, ektefelle- og barnepensjon

Medlem som slutter i kommunens tjeneste, uten å få rett til straks begynnende pensjon eller avtalefestet pensjon fra arbeidsgiveren, og som derved blir meldt ut av pensjonsordningen, har rett til oppsatt pensjon hvis faktisk opparbeidet medlemstid er på minst tre år.

§ 13-2 Utbetaling av oppsatt uføre-, ektefelle- og barnepensjon

Rett til uføre-, ektefelle- og barnepensjon inntrer når vilkårene i hhv. §§ 10-1, 11-1 og 12-1 er oppfylt.

Pensjonen løper fra måneden etter at retten har oppstått, jf. første ledd.

§ 13-3 Beregning av oppsatt uføre-, ektefelle- og barnepensjon

Den oppsatte uføre-, ektefelle- og barnepensjonen beregnes av pensjonsgrunnlaget på fratredelsespunktet. Senere regulering skjer i samsvar med § 14-3.

Pensjonsopptjeningen skal skje liniært, det vil si at man skal opptjene like store deler av full pensjon for hvert år man er medlem.

Ville medlemmet oppnådd mindre enn 30 års medlemstid ved aldersgrensen, avkortes pensjonen etter reglene i henhold til §§ 10-2 femte og sjette ledd, 11-2 andre ledd og 12-2 andre ledd.

Ville medlemmet oppnådd mer enn 30 års medlemstid, avkortes pensjonen etter forholdet mellom faktisk medlemstid og den medlemstid medlemmet ville oppnådd ved aldersgrensen, likevel ikke mer enn 40 år.

§ 13-4 Bortfall av oppsatt uføre-, ektefelle- og barnepensjon

Tar det tidligere medlem ny stilling som medfører medlemskap i denne pensjonsordningen eller annen pensjonsordning som går inn under overføringsavtalen med Statens pensjonskasse, faller retten til oppsatt uføre-, ektefelle- og barnepensjon bort. Medlemstiden medregnes som pensjonsgivende i den nye stillingen.

Kapittel 14 Utbetaling, regulering og tilbakekreving

§ 14-1 Betalingsmottaker

Pensjoner utbetales som bestemt for lønnsutbetalinger. Utbetaling av pensjon skjer til medlemmet som er berettiget pensjonen.

Barnepensjon utbetales til barnets mor eller far eller til eventuell annen verge, eller til barnet selv hvis dette er myndig.

Restpensjon ved alders- eller uførepensjonists død utbetales til dødsboet. Det samme gjelder ved ektefellepensjonists eller barnepensjonists død. Partner i partnerskap som er omfattet av ekteskapslovens § 95 likestilles med ektefelle.

Når særlige grunner taler for det, kan forvalter av tjenestepensjonsordningen bestemme at utbetaling kan skje til andre.

Utbetaling skal skje ved overføring til en bankkonto her i landet dersom mottakeren har eller oppretter en slik konto. Dersom mottakeren ikke har en slik konto kan forsikringsgiveren bestemme at merkostnadene ved annen betalingsmåte avregnes i utbetalingen.

§ 14-2 Pensjonsbeløpene, renter og foreldelse

Pensjonsbeløpene avrundes oppad til hele kroner.

Forvalter av tjenestepensjonsordningen skal svare rente av pensjonsbeløp i samsvar med forsikringsavtaleloven § 18-4 når det er gått to måneder etter at forsikringstilfellet er inntruffet, likevel tidligst fra to måneder etter at melding om forsikringstilfellet er sendt til forvalter av tjenestepensjonsordningen.

Krav på forfalte pensjonsterminer foreldes normalt 3 år fra forfall, jf. forsikringsavtaleloven § 18-6.

§ 14-3 Regulering av beholdninger, pensjoner og pensjonsgrunnlag

Påslagsbeholdningen etter § 9-2 og betingetbeholdningen etter § 9-6 reguleres årlig fra 1.mai i samsvar med lønnsveksten. Ved reduksjon av uttaksgrad eller stans av påslagspensjon skal reguleringen av påslagsbeholdningen ta hensyn til når i året endringen fant sted.

Regulering av alderspensjon etter kapittel 7 under utbetaling foretas ved at pensjonsgrunnlaget reguleres årlig fra 1.mai i samsvar med lønnsveksten og fratrekkes deretter 0,75 prosent. Regulering av alderspensjon etter kapittel 9 under utbetaling foretas ved at pensjonen reguleres årlig fra 1.mai i samsvar med lønnsveksten og fratrekkes deretter 0,75 prosent, likevel slik at alderspensjon etter § 9-9 reguleres etter første punktum. Ved førstegangsuttak og ved økning av uttaksgrad skal reguleringen ta hensyn til når i året uttaket eller graderingen fant sted. Overgangstillegget etter § 9-11 beregnes av det til enhver tid gjeldende grunnbeløpet i folketrygden.

Regulering av midlertidig uførepensjon, uførepensjon og ektefellepensjon under utbetaling foretas ved at pensjonsgrunnlaget reguleres årlig fra 1.mai i samsvar med lønnsveksten fram til fylte 67 år. Deretter reguleres pensjonsgrunnlaget i samsvar med lønnsveksten og fratrekkes deretter 0,75 prosent. Bestemmelsen i annet ledd tredje punktum gjelder tilsvarende ved første regulering etter 67 år. Barnepensjon reguleres etter første punktum i leddet her.

Pensjonsgrunnlaget for medlemmer som fratrer sin stilling med alderspensjon etter kapittel 7 eller avtalefestet pensjon før 67 år, skal omregnes fra måneden etter fylte 67 år ved at det oppreguleres med lønnsveksten fra fratredelsestidspunktet og fram til omregningstidspunktet. Pensjonsgrunnlaget for medlemmer som etter § 7-2 fjerde ledd får alderspensjon fra fylte 65 år, skal omregnes på tilsvarende måte. Bestemmelsen i andre ledd tredje punktum gjelder tilsvarende ved første regulering etter at pensjonsgrunnlaget er omregnet. Dersom medlemmet dør før omregningstidspunktet ved 65 eller 67 år, skal pensjonsgrunnlaget ved beregningen av ektefellepensjon og barnepensjon omregnes ved at det oppreguleres med lønnsveksten fra fratredelsestidspunktet og frem til virkningstidspunktet.

Pensjonsgrunnlaget for medlemmer som fratrer sin stilling uten rett til straks å få pensjon etter kapittel 7 eller AFP fra Oslo kommune, reguleres med lønnsveksten fram til tidspunktet det ytes pensjon etter disse vedtekter. Det samme gjelder pensjonsgrunnlaget for oppsatt alderspensjon etter § 9-9 før pensjonen tas ut. Når en arbeidstaker har gått over fra et høyere til et lavere samlet pensjonsgrunnlag, jf. § 7-5, skal det tidligere grunnlaget som har betydning for pensjonsberegningen reguleres tilsvarende.

Ved regulering av beholdninger, pensjoner og pensjonsgrunnlag etter denne bestemmelsen benyttes de reguleringsfaktorer Kongen fastsetter etter folketrygdloven § 19-14 åttende ledd og § 20-18 åttende ledd.

Løpende pensjoner reguleres i samsvar med regulering av tilsvarende pensjoner i Statens pensjonskasse, med mindre kommunen vedtar at slik regulering ikke skal foretas. Vedtar kommunen

at løpende pensjoner ikke skal reguleres skal forvalter av tjenestepensjonsordningen av hensyn til overføringsavtalen (avtale inngått med Statens pensjonskasse om overføring og samordning av pensjonsrettigheter) orientere Statens pensjonskasse om dette.

§ 14-4 Opplysningsplikt

Ethvert medlem og enhver som hever eller krever pensjon er forpliktet til å gi de opplysninger, legitimasjoner og attester som er tilgjengelige for vedkommende og som forvalter av tjenestepensjonsordningen trenger for å kunne ta stilling til pensjonskravet og utbetale pensjonen. Medlemmet må gi riktige og fullstendige svar på spørsmål fra forvalter av tjenestepensjonsordningen.

Unnlater medlemmet eller den som krever pensjon å sende inn dokumentasjon som nevnt i første ledd, kan forvalter av tjenestepensjonsordningen bestemme at ytelser i henhold til vedtektene her midlertidig utsettes eller stanses inntil de aktuelle attester og opplysninger foreligger.

Dersom det ved framsetting av pensjonskrav gis uriktige eller ufullstendige opplysninger som medlemmet vet eller må forstå kan medføre at det blir utbetalt pensjon som det ikke har krav på, kan forvalter av tjenestepensjonsordningen bestemme at retten til pensjon helt eller delvis skal falle bort.

Dersom forholdet bare er lite klanderverdig, bare angår en del av kravet eller dersom det foreligger særlige grunner, kan medlemmet etter reglene i forsikringsavtaleloven § 18-1 likevel ha rett til redusert pensjonsytelse i forhold til de pensjonsytelser som er fastsatt i vedtektene.

§ 14-5 Tilbakekreving

Dersom pensjonisten har mottatt pensjon i strid med redelighet og god tro, kan beløpet kreves tilbakebetalt.

Feil utbetalt pensjon kan også ellers kreves tilbakebetalt dersom pensjonisten, eller noen som har handlet på vegne av ham, uaktsomt har gitt feilaktige eller mangelfulle opplysninger. Det samme gjelder dersom utbetalingen skyldes en feil fra pensjonsordningens side og pensjonisten burde ha forstått dette.

I andre tilfeller enn nevnt i foregående ledd kan for mye utbetalt pensjon kreves tilbake dersom særlige grunner gjør det rimelig. Ved vurderingen av om det foreligger særlige grunner, skal det blant annet legges vekt på hvor lang tid det er gått siden den feilaktige utbetalingen fant sted, og om pensjonisten har innrettet seg i tillit til utbetalingen. Krav om tilbakebetaling etter dette ledd er begrenset til det beløp som er i behold når pensjonisten blir kjent med at utbetalingen var feilaktig.

Det feilutbetalte kan trekkes i fremtidige ytelser fra tjenestepensjonsordningen.

§ 14-6 Utgiftsdekning

Samtlige attester og opplysninger skal gis uten utgift for forvalter av tjenestepensjonsordningen. Forvalter av tjenestepensjonsordningen bærer likevel utgifter til særskilte legeundersøkelser mv. som de selv innhenter fra medlemmets lege etter samtykke.

Kapittel 15 Samordning av bruttopensjon og krav om folketrygdytelser

§ 15-1 Samordning

De pensjoner som er fastsatt i disse vedtektene, skal samordnes med andre offentlige pensjons- og trygdeytelser i den utstrekning det følger av lov om samordning av pensjons- og trygdeytelser (samordningsloven)

Den som søker om brutto alderspensjon eller etterlattepensjon fra tjenestepensjonsordningen skal pålegges å sette fram krav om tilsvarende ytelser fra folketrygden der det er relevant for samordning før søknaden tas under behandling. Hvis medlemmet ikke er innvilget folketrygdytelse, unnlater å sette fram slikt krav, får avslag eller frasier seg en slik ytelse, kan forvalter av tjenestepensjonsordningen bestemme at det skal foretas samordning som om det var tilstått slike ytelser, eventuelt kan forvalter av tjenestepensjonsordningen også bestemme at pensjonen skal falle helt bort.

Kapittel 16 Anke

§ 16-1 Anke til Trygderetten

Medlemmer kan anke vedtak i pensjonssaker til Trygderetten, jf. lov om Trygderetten og forskrifter om anke til Trygderetten for medlemmer av kommunale og fylkeskommunale pensjonsordninger. Anken skal sendes pensjonsleverandør innen seks uker etter at vedtaket ble mottatt, jf. trygderettsloven § 9

Kapittel 17 Rettighetenes uangripelighet og særlige regler om pensjonsytelser i krig

§ 17-1 Rettighetenes uangripelighet

De rettigheter som et medlem har i henhold til disse vedtektene, kan ikke overdras eller pantsettes. Det kan heller ikke tas arrest, utlegg eller utpantning i dem.

Bestemmelsen i første ledd gjelder ikke for forfalte krav på pensjon, jf. forsikringsavtaleloven § 19-13.

§ 17-2 Pensjonsytelser i krig

Hvis Norge kommer i krig, kan Kongen bestemme at ytelsene fra tjenestepensjonsordningen kun skal utbetales delvis. Kongen kan også vedta andre begrensninger i de rettigheter som følger av disse vedtektene dersom de tap tjenestepensjonsordningen har hatt på grunn av krigen gjør dette nødvendig.

Kapittel 18 Ikrafttredelse, endring og spesielle bestemmelser

§ 18-1 Ikrafttredelse

Disse vedtektene gjelder for den perioden som framkommer av del I § 1-2. Fra det tidspunkt nye pensjonsvedtekter trer i kraft, trer de tidligere gjeldende vedtekter ut av kraft med de unntak som måtte være fastsatt.

§ 18-2 Hovedregel om vedtektenes virkning

Et medlem eller annen pensjonsberettiget har rettigheter og plikter i samsvar med de til enhver tid gjeldende vedtekter med mindre annet er uttrykkelig bestemt.

§ 18-3 Spesielle bestemmelser i Oslo kommunes pensjonsvedtekter av 1999

Særskilte overgangsrettigheter gitt i §§ 17-5 - 17-8 i pensjonsvedtekter av 17.02.1999 med senere endringer, senest 01.03.2017, skal fortsatt gjelde ved anvendelsen av gjeldende vedtekt.

§ 18-4 Spesielle bestemmelser i forbindelse med arbeidstidsforkortelsen i 1987

Et kvinnelig medlem som i forbindelse med arbeidstidsforkortelsen pr. 01.01.1987 fikk en høyere aldersgrense enn den som gjaldt tidligere (65 år), kan fratre stillingen etter reglene i § 7-2 og slik at aldersgrensen på 65 år anses å være beholdt.

Oppsatt pensjon i henhold til kapittel 8 beregnes og utbetales som om aldersgrensen fortsatt var 65 år.

§ 18-5 Spesielle bestemmelser i forbindelse med endring av ytelsesnivå per 01.01.2012

For arbeidstakere ansatt før 01.01.2012 skal pensjon før levealdersjustering, jf. §§ 7-6, 7-7, 7-9 og 9-9, utgjøre 70 prosent av pensjonsgrunnlaget. For nyansatte fra 01.01.2012 skal pensjon før levealdersjustering, jf. §§ 7-6, 7-7, 7-9 og 9-9, utgjøre 67,3 prosent. Med nyansatte forstås første gangs tilsetting i Oslo kommune, samt ny tilsetting i stilling i Oslo kommune uten direkte overgang mellom stillingene. Ved direkte overgang mellom stillinger innad i Oslo kommune opprettholdes 70 prosent nivå.

§ 18-6 Spesielle bestemmelser i forbindelse med endring av innmeldingsreglene

Nedre grense for innmelding på 20 prosent av full stilling gjelder fra og med 01.04.2016 til og med 31.12.2020. Fra og med 01.01.2021 gjelder det ingen nedre grense for innmelding i tjenestepensjonsordningen.

Innmelding av arbeidstakere med arbeidsforhold som ikke bygger på avtale om fast arbeidstid, skjer med virkning fra og med 01.01.2017.

Vikarer og andre som engasjeres for mindre enn ett år, blir medlemmer av tjenestepensjonsordningen med virkning fra og med 01.01.2017.

Arbeidstakere som står i vikariater eller midlertidige engasjementer 01.01.2017 og som står sammenhengende i slik stilling samlet utover ett år, opptas i ordningen med virkning fra tiltredelsen selv om tiltredelsen ligger forut for virkningstidspunktet.

Arbeidstakere som er i et vikariat eller midlertidig engasjement med en eventuell rett til å tas opp i ordningen med tilbakevirkende kraft etter reglen i forrige ledd, og som blir helt eller delvis arbeidsufør og for øvrig fyller kravene i kapittel 10 til å få midlertidig uførepensjon eller uførepensjon, skal få medregnet den tjenestetiden forut for 01.01.2017 som de kunne fått rett til etter forrige ledd.

Tilsvarende regler som i foregående ledd gjelder når en arbeidstaker dør og etterlater seg ektefelle og/eller barn som etter bestemmelsene i kapittel 11 og 12 for øvrig ville vært berettiget etterlattepensjon.

§ 18-7 Spesielle bestemmelser om medlemstid

Medlemstiden fastsettes i henhold til de vedtekter og bestemmelser som har vært gjeldende til enhver tid. Eventuelle unntak skal være uttrykkelig fastsatt i gjeldende eller tidligere pensjonsvedtekter.

§ 18-8 Spesielle bestemmelser om opptjening etter kapittel 19 i pensjonsvedtekter for Oslo kommune med endring vedtatt av bystyret i møte 17.12.2014 (sak 367).

Medlemstid som er opptjent av ekstrasykepleiere, hjelpepleiere og pleiemedhjelpere ved sykehjem og pleiehjem samt timelønnede hjemmehjelpere/hjemmesykepleiere i tråd med tidligere versjoner av denne vedtekten, beholder den opptjening som er gitt frem til 01.01.2017.

§ 18-9 Overgangsbestemmelse i forbindelse med nye regler for fastsettelse av aldersgrenser

Medlemmer som pr. 31.12.2021 stod i en stilling som fikk endret aldersgrense til en høyere aldersgrense i forbindelse med endringen av pensjonsvedtektene, får beholde rett til å fratre sin stilling med rett til alderspensjon ved den aldersgrensen de hadde fram til 01.01.2022. Rett til å fratre med alderspensjon ved den lavere aldersgrensen er betinget av at medlemmet står i stilling med tilsvarende lavere aldersgrense hele perioden. Rett til å fratre med rett til alderspensjon ved den lavere aldersgrensen opphører etter ti år, det vil si etter 31.12.2031.

Del III - Avtalefestet pensjon

Kapittel 1 – Avtalefestet pensjon for årskull 1962 og eldre

§ 1 Innledende bestemmelser

Med avtalefestet pensjon - AFP - menes den pensjon en arbeidstaker har rett til med hjemmel i disse vedtekter. Fratreden med AFP skal være et tilbud om frivillig fratreden med pensjon.

Den som tar ut AFP kan ikke samtidig ta ut pensjon fra tjenestepensjonsordningen. Retten til å fratre med AFP skal for øvrig ikke berøre de rettigheter og plikter som følger av tjenestepensjonsordningens ordinære regler, herunder eventuelle særaldersgrenser.

Ordningen med AFP fra 62 år til 65 år er ikke en del av tjenestepensjonsordningen og finansieres særskilt. Fra 65 år inngår AFP som en del av rettighetene fra tjenestepensjonsordningen, uavhengig av om pensjonisten mottar pensjon beregnet etter reglene i pensjonskassen, eller i henhold til § 6 punkt 6.1.

§ 2 Pensjonsalder

Arbeidstakere som har fylt 62 år, fratrer med minst 10 prosent av full stilling og fyller vilkårene i § 3, har rett til avtalefestet pensjon i samsvar med § 5 første ledd.

Medlemmer av Oslo kommunes tjenestepensjonsordning har rett til AFP beregnet etter reglene i pensjonsordningen, dersom de har fylt 65 år, har fratrådt med minst 10 prosent av full stilling,og enten har minst 10 års medlemskap i pensjonsordningen etter fylte 50 år, eller fyller vilkårene i § 3.

§ 3 Vilkår

For å få rett til AFP må arbeidstakeren være tilsatt i lønnet arbeid fram til uttakstidspunktet. Arbeidstakere som må slutte i arbeid på grunn av sykdom anses likevel som tilsatt i hele sykepengeperioden, likevel ikke lenger enn 52 uker.

Arbeidstakeren må ha vært sammenhengende tilsatt i minst 20 % stilling, med en pensjonsgivende inntekt som på årsbasis overstiger grunnbeløpet i folketrygden jf. § 4, hos samme arbeidsgiver eller annen arbeidsgiver med pensjonsordning omfattet av overføringsavtalen mellom offentlige

tjenestepensjonsordninger de siste 3 år. Sammenhengende medlemskap i arbeidsgivers tjenestepensjonsordning regnes i denne forbindelse som sammenhengende tjeneste.

De som permitteres i samsvar med permitteringsloven av 06.05.1988 beholder retten til AFP i den tiden de er permittert. Det samme gjelder de som har velferdspermisjon i inntil 3 måneder og de som har permisjon i medhold av Hovedavtalen eller Fellesbestemmelsene for å inneha offentlige verv eller tillitsverv.

Det er et vilkår at arbeidstakeren ikke mottar noen tjenestepensjon eller andre ytelser som er finansiert av arbeidsgiver innen offentlig sektor, på uttakstidspunktet, uten motsvarende arbeidsplikt.

AFP kan likevel tilstås arbeidstakere som oppebærer en delvis uførepensjon finansiert av arbeidsgiver. Dette gjelder også de som på grunn av særaldersgrense har fått omregnet uførepensjon til alderspensjon ved nådd aldersgrense.

Se § 8 andre og tredje ledd vedrørende de som får utbetalt ytelser fra folketrygden.

Arbeidstakeren må oppfylle opptjeningskravene i § 4.

Vilkårene i § 3gjelder ikke for pensjon beregnet etter reglene i § 5 tredje ledd for dem som fyller kravet om 10 års medlemskap i pensjonsordningen etter fylte 50 år, jf. § 2annet ledd.

§ 4 Opptjeningskrav

I tillegg til at kravet med hensyn til alder i § 2 første ledd og yrkesaktivitet i § 3 må være oppfylt, må vedkommende på uttakstidspunktet fylle følgende vilkår:

> 1) Arbeidstakeren må ha en pensjonsgivende inntekt som på årsbasis overstiger grunnbeløpet i folketrygden, og dessuten ha hatt en tilsvarende pensjonsgivende inntekt i året før uttaksåret.
>
> 2) Arbeidstakeren må ha hatt minst 10 år med poengopptjening i folketrygden i perioden fra og med det år vedkommende fylte 50 år til og med året før uttaksåret.
>
> 3) Arbeidstakeren må i de 10 beste år i perioden fra og med 1967 til og med året før uttaksåret ha hatt en gjennomsnittlig pensjonsgivende inntekt på minst 2 ganger folketrygdens grunnbeløp.

Dersom poengtall ikke er fastsatt for året før uttaksåret, fastsettes et foreløpig poengtall på grunnlag av foreliggende opplysninger om pensjonsgivende inntekt i det aktuelle året.

Med pensjonsgivende inntekt menes inntekt som nevnt i folketrygdlovens § 3-15, det vil i hovedsak si personinntekt unntatt pensjon.

Når den pensjonsgivende inntekt etter bestemmelsene skal vurderes i forhold til folketrygdens grunnbeløp, skal vurderingen skje i forhold til grunnbeløpet i det året inntekten falt.

§ 5 Pensjonens sammensetning

Fra 62 til 67 år består AFP av grunnpensjon, tilleggspensjon/særtillegg og et AFP- tillegg som utgjør kr. 20.400 pr. år, samt eventuelt et tillegg for forsørget ektefelle. Full pensjon, uten AFP-tillegget, tilsvarer ugradert uførepensjon som pensjonisten ville fått beregnet etter reglene i folketrygdloven kapittel 3, slik de lød før lov av 16. desember 2011 nr. 59 trådte i kraft, likevel slik at grunnpensjon fastsettes etter regelen i folketrygdloven § 3-2. Det gis ikke poengtillegg etter § 7-3 nr. 3 i tidligere lov 17. juni 1966 nr. 12 om folketrygd. Det skal ikke tas hensyn til en avdød ektefelles poengopptjening

eller trygdetid. Forsørgingstillegg ytes etter reglene for alderspensjon i folketrygdloven § 3-24, men slik at det bare ytes tillegg for forsørging av ektefelle som er 60 år eller eldre.

Samlet AFP (inkludert garantitillegget) begrenses til 70% av gjennomsnittet av de tre beste av de fem inntektsårene som ligger forut for året før pensjonering.

Fra den første i måneden etter fylte 65 år beregnes AFP etter reglene i pensjonsordningen dersom vilkårene for dette i § 2 annet ledd er til stede, og dersom det gir en høyere utbetaling enn etter § 5 første ledd.

§ 6 Regulering av pensjonen

Pensjonen reguleres årlig med virkning fra 1. mai. Pensjonen, unntatt forsørgingstillegg og AFP-tillegg, reguleres i samsvar med lønnsveksten og fratrekkes deretter 0,75 prosent. Reguleringsfaktoren etter folketrygdloven § 19-14 andre ledd legges til grunn. Ved første reguleringstidspunkt etter pensjonsuttak i månedene juni til april settes fratrekket forholdsmessig ned ut fra når i denne perioden pensjonen ble tatt ut. Ved regulering av forsørgingstillegg legges reguleringsfaktoren etter folketrygdloven § 19-14 tredje ledd til grunn.

§ 7 AFP og arbeidsinntekt

Dersom pensjonisten har pensjonsgivende inntekt etter uttaket av avtalefestet pensjon, skal pensjonen inkludert eventuelle vedtektsfestede tillegg reduseres med samme prosentandel som den nye pensjonsgivende inntekten utgjør av den tidligere pensjonsgivende inntekt. Det gjelder likevel et toleransebeløp på 15.000 kroner. Dersom pensjonisten har fått utbetalt for mye eller for lite pensjon skal det foretas et etteroppgjør.Forskrift av 30.11.2010 nr. 1493 om kombinasjon av avtalefestet pensjon for medlemmer av Statens pensjonskasse og arbeidsinntekt (pensjonsgivende inntekt) gjelder tilsvarende.

Denne bestemmelsen gjelder likevel ikke for dem som får sin pensjon beregnet etter pensjonsordningens ordinære regler, jf. § 5tredje ledd.

§ 8 Virkningstidspunkt m.v.

AFP kan tidligst ytes fra og med kalendermåneden etter at pensjonsalderen i henhold til § 2 er nådd og vedkommende har satt fram krav om ytelser. Pensjon kan dog først iverksettes fra lønnsopphør. Det kan gis etterbetaling for inntil 3 kalendermåneder før den måned kravet ble satt fram, forutsatt at vilkårene ellers var oppfylt.

Dersom vedkommende mottar arbeidsavklaringspenger, foreløpig uførepensjon, uførepensjon eller etterlattepensjon fra folketrygden, inntrer retten til AFP tidligst fra og med kalendermåneden etter den kalendermåned ytelser som nevnt falt bort. Retten til AFP faller bort fra og med den kalendermåned vedkommende mottar slike ytelser fra folketrygden. Denne begrensning gjelder likevel ikke for AFP beregnet etter reglene i pensjonsordningen, jf. § 5 tredje ledd.

Det kan heller ikke tas ut avtalefestet pensjon samtidig med alderspensjon fra folketrygden. Er det tatt ut alderspensjon fra folketrygden, må den stanses før det gis avtalefestet pensjon. Det kan heller ikke ytes avtalefestet pensjon etter denne ordningen til en person som mottar eller har mottatt avtalefestet pensjon etter AFP-tilskottsloven.

Retten til AFP faller bort fra og med kalendermåneden etter at vedkommende fyller 67 år. Med arbeidsgivers samtykke kan arbeidstaker i full stilling ta ut delpensjon.

§ 9 Anke

Avgjørelser i tilknytning til beregning av pensjon kan ankes inn til Trygderetten innen 6 uker etter at arbeidstakeren fikk skriftlig underretning om avgjørelsen.

§ 10 Styre

Se del I – Gjennomgående bestemmelser

§ 11 Administrasjon

Pensjoner etter denne avtale administreres av forvalter av arbeidsgivers tjenestepensjonsordning som har ansvaret for korrekt pensjonsutbetaling. Dersom arbeidsgiver ikke har etablert pensjonsordning, står arbeidsgiver ansvarlig for ytelsen.

Kapittel 2 – Avtalefestet pensjon for årskull 1963 og yngre

Her settes inn tariffbestemmelser om avtalefestet pensjon for årskull 1963 og yngre som bygger på pensjonsavtalen av 3. mars 2018.